
**Notulen van de openbare vergadering van Provinciale Staten van Flevoland
gehouden op woensdag 28 maart 2012 om 21.00 uur in het Provinciehuis te
Lelystad.**

Aanwezig zijn:

De heren J.N.J. Appelman (CDA), J. Lodders (VVD), M.J.D. Witteman (PvdA), leden van het college van Gedeputeerde Staten.

De dames R. Azarkan (PvdA), M.C. Bax (PvdD), de heer M. Bongers (SP), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren E.G. Boshuijzen (50 PLUS), R.P.G. Bosma (VVD), F. Boundati (PvdA), W. Boutkan (PVV), F. Brouwer (CU), J.J.T.M. van den Donk (PvdA), J.E. Geersing (CU), de dames I. van Hooff (VVD), M. Jonker-Waterlander (VVD), I.B. Joosse (PVV), de heren C.A. Jansen (PVV), A. Karsies (PVV), J.J. van Klaveren (PVV), C.J. Kok (PVV), S.J. Kok (GroenLinks), J. Kramer (VVD), E.F. Kunst (D66), de dames M. Luyer (CDA), J.L.E. Meursing-Stam de Jonge (VVD), de heren S. Miske (GroenLinks), R.T. Oost, (CDA), P.T.J. Pels (PvdA), J. de Reus (VVD), M.A. Rijsberman (D66), de dames S. Röttscheid (D66), C.J. Schotman (CDA), de heren R.J. Siepel (CU), J.N. Simonse (SGP), E. Sloot (PvdA), A. Stuivenberg (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heer H.W.E. van Vliet (VVD), mevrouw Y. Weijand (VVD), de heer J. van Wieren (CDA)

Afwezig:

De heer E.F. Plate (VVD) en mevrouw A.E. Blik-de Jong (VVD), lid van het college van Gedeputeerde Staten.

Voorzitter:

De heer L. Verbeek (CdK)

Griffier:

Mevrouw I.M. Rozema, interim-griffier.

1. Opening.

De voorzitter: "Hartelijk welkom allemaal op deze vergadering van Provinciale Staten van 28 maart 2012. Zoals u ziet is Omroep Flevoland aanwezig. Zij hebben gevraagd om wat sfeerbeelden van de vergadering te mogen maken. Voor algemeen gebruik, heb ik begrepen. Dus het gaat hen niet zozeer speciaal om een onderwerp. Daar moet ik sommige mensen misschien mee teleurstellen. Er is mij verteld dat het gaat om sfeerbeelden. Wij hebben dat goedgevonden. Doe uw dasje dus recht, kam uw haren en zorg ervoor dat uw pochetje goed zit want u komt in beeld. Ook de kijkers en luisteraars thuis hartelijk welkom. Fijn dat u meekijkt en meeluistert. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de heer Plate van de VVD fractie omdat hij in het buitenland zit. Dat geldt overigens ook voor mevrouw Blik, onze gedeputeerde."

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: "U hebt op uw tafel een aangepaste agenda aangetroffen. Zoals gebruikelijk. De agenda is aangepast op basis van de opinierondes eerder vandaag. Verder meld ik u dat de PVV zich bij ons gemeld heeft voor het vragenhalfuurtje. Zij hebben een vraag over een mogelijke vestiging van Legoland in onze provincie. Dit wordt behandeld bij agendapunt 4. Verder zijn er moties vreemd aan de orde van de dag gemeld door D66, Partij voor de Dieren, PVV en de ChristenUnie. Daar hebben wij met elkaar een rijtje af te werken. Ik stel voor dat wij wel merken welke dat zijn op het moment dat zij worden gepresenteerd. Mijn voorstel is om die moties te agenderen onder agendapunt 9. Dat is de gebruikelijke gang van zaken. Mag ik dan

---

D66 als eerste uitnodigen om haar moties aan te bieden. Excuus de griffier maakt mij er op attent dat wij dat pas bij agendapunt 9 doen."

De heer Rijsberman: "Voorzitter, ik heb begrepen dat ik ze aan het begin van de vergadering aan u moet overleggen met de handtekeningen."

De voorzitter: "Dat kan bij agendapunt 9 gebeuren. Dan krijgt u het spreekgestoelte en kunt u het hoe en wat toelichten. Daarna zal ik een voorstel doen in welke volgorde wij de moties behandelen. Dit voor alle duidelijkheid."

De heer Van Klaveren: "Voorzitter, even voor de goede orde. Ik weet niet in hoeverre u voornemens bent een aantal moties bij elkaar te betrekken. De PVV geeft hierbij vast aan dat zij haar motie vreemd aan de orde van de dag met betrekking tot de gevolgen van het Oostvaarderswold, apart wil behandelen. Los van andere moties."

De voorzitter: "Daarmee doet u een ordevoorstel. Ik stel voor dat wij dat bespreken op het moment dat de moties aan de orde zijn."

De heer Van Klaveren: "Prima."

3. Mededelingen

De voorzitter: "Er zijn geen mededelingen dus ik stel voor om dit agendapunt ook niet te behandelen."

4. Vragenhalfuurtje

De voorzitter: "Ik heb begrepen dat de heer Boutkan graag een vraag wil stellen. Ga uw gang."

De heer Boutkan: "Dank u wel, voorzitter. De PVV fractie heeft een drietal vragen ingediend met betrekking tot de plannen van Merlin Entertainments voor een vestiging van Legoland in Nederland. Tijdens een interview hebben zij onder andere Flevoland genoemd als een mooie locatie voor een dergelijk park. Met name wat betreft de centrale ligging. De eerste vraag, u voelt hem al aankomen, is natuurlijk: is dat bij het college bekend? De tweede vraag in deze: in hoeverre deelt u de visie van de PVV Statenfractie dat een dergelijke vestiging goed is voor de Flevolandse werkgelegenheid en het toerisme in de provincie. Tenslotte: bent u bereid, en zo ja hoe, om u hier op korte termijn voor te gaan inzetten in de regio door het ruimtelijk beleid op u te nemen om te voorkomen dat de Flevolandse gemeenten elkaar de tent uitvechten?"

De voorzitter: "Dank u wel. Gedeputeerde Appelman zal namens het college antwoord geven. Ga uw gang."

Gedeputeerde Appelman: "Voorzitter, dank u wel. De berichtgeving kan je bijna niet ontgaan dus daar hebben wij ook kennis van genomen. Wij baseren ons daarbij overigens op berichtgeving uit het NRC van afgelopen zaterdag, waar de heer Klesman, dat is de regiodirecteur van Merlin Entertainments, onder andere inderdaad zoals de heer Boutkan ook memoreert, Flevoland als mogelijke locatie meldt. De interviewer meldt verder, dat dat tot flink wat speculaties leidde. Dan citeer ik even de heer Klesman: 'Merlin opent elk jaar over de gehele wereld zeven attracties. Nu wij Nederland noemen als een serieuze optie voor een Legolandpark, begint iedereen direct te vragen: waar? Waar? Waar? Maar zo ver zijn wij nog niet.' Dat relativeert direct de stand van zaken met betrekking tot mogelijke acquisitie van deze onderneming. Dat neemt niet weg dat wij natuurlijk blij zijn met de aandacht die deze groep op Flevoland vestigt. Wij juichen het dan ook bijzonder toe dat diverse gemeenten inmiddels contact hebben gezocht met de Merlin Group. Maar tegelijkertijd waken wij er inderdaad voor, zoals u zegt, dat er een soort biedingenstrijd gaat ontstaan en er ongewenste concurrentie rondom dit mogelijke initiatief gaat ontstaan. Wij houden dus de vinger aan de pols. De planvorming is prematuur. Acquisitie is een zaak die zich leent voor, laat ik maar zeggen, vertrouwelijke en stille diplomatie. Wij zullen daar dus niet veel ruchtbaarheid aan geven. Maar wij weten wat er speelt in de markt. Wij weten welke contacten er lopen. Wij zullen ervoor zorgen dat er op dat punt geen, zoals u het formuleert, Flevolandse gemeenten

zijn die elkaar de tent uit vechten. Dat is ons per slot van rekening ook bij de kandidaatstelling voor de Floriade gelukt. Het is ons gelukt om Flevoland daarbij op één lijn te krijgen. Onze inzet is om, mocht dit initiatief serieuze vormen aannemen, ook ten aanzien van dit initiatief een eenduidig Flevolands geluid te laten horen. Tot zover, voorzitter."

De voorzitter: "Dank u wel. Mijnheer Boutkan hebt u nog aanvullende vragen? Ga uw gang."

De heer Boutkan: "Met betrekking tot de vestiging en de werkgelegenheid en dergelijke en over de stimulans heb ik u eigenlijk nog geen antwoord horen geven."

Gedeputeerde Appelman: "Ja, toerisme en recreatie zijn een speerpunt van ons economisch beleid. Dat blijft ook zo. Dus wij juichen dat van harte toe. Dat spreekt bijna voor zich, zou ik zeggen."

De voorzitter: "Dank u wel. Dan is daarmee dit onderwerp afgehandeld. Dank voor uw inbreng."

5. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter: "Het gaat om het vaststellen van de lijst van ingekomen stukken zoals u die bij de agenda heeft aangetroffen. Gaat u ermee akkoord om die conform de voorgestelde adviezen af te doen? Dat is voor iedereen het geval? Ik zie een enkeling knikken maar ik neem aan, dat dat voor de anderen dan ook geldt. Prima. Dan is dat afgesproken en daarbij besloten."

6. Vaststellen verslagen/notulen

a. Verslag opinieronde 1 d.d. 7 maart 2012

b. Verslag opinieronde 2 d.d. 7 maart 2012

c. Verslag opinieronde 3 d.d. 7 maart 2012

d. Verslag opinieronde 4 d.d. 7 maart 2012

e. Notulen besluitvormingsronde d.d. 7 maart 2012

De voorzitter: "Aan de orde zijn de verslagen van de opinierondes 1 tot en met 4 van 7 maart jongstleden. Daar hebben wij geen voorstellen tot wijziging voor ontvangen. Aan de orde zijn ook de notulen van de besluitvormingsronde van 7 maart jongstleden. Daarbij heeft de heer Miske gevraagd om een aanpassing van hetgeen hij gezegd heeft op pagina 9, tweede alinea, regel 6. Daar waar hij 'VVD' zei, moest D66 worden gelezen. Het betreft hier echter geen fout in het verslag. Want de heer Miske heeft daadwerkelijk VVD gezegd. Maar hij bedoelde D66 te zeggen. Als u de zin goed leest, dan klopt dat ook uit de logica van de zin. Hoewel de notulen achteraf, als wij het heel formeel doen, niet gecorrigeerd kunnen worden want er is daadwerkelijk VVD gezegd en je kunt niet altijd een discussie aangaan van: dat staat er wel en dat heb ik ook wel gezegd maar ik bedoelde wat anders. Het is hier echter eerlijk gezegd zo dat het hier zo evident is, als u naar die regel kijkt, dat ik als voorzitter zeg: ik heb daar niet echt bezwaar tegen. Want het is volstrekt evident naar de inhoud van de zin. Maar als er iemand van u is die er wel bezwaar tegen heeft, dan hoor ik dat graag."

De heer Rijsberman: "Ja, dank u voorzitter. U noemt al dat het van belang is om verslagen niet in overeenstemming te brengen met wat iemand bedoeld heeft maar het te houden op wat er gezegd is. Ik vind, dat dat in dit geval ook zo is. Ik denk eigenlijk dat er nu door deze mededeling ook al voldoende aandacht aan besteed is, want ik neem aan dat het in het verslag van vandaag terecht komt."

De voorzitter: "Nog andere sprekers? Laten wij het verslag dan nog wat vullen. Dat is niet het geval. Dan denk ik dat wij moeten stemmen want er wordt bezwaar gemaakt tegen het wijzigingsvoorstel. Mag ik bij handopsteken zien wie er akkoord gaat met de wijziging? Stemming."

Voor stemmen: PvdD, 50+, GroenLinks, ChristenUnie, SP, een deel van de PVV (vijf van de PVV), SGP, PvdA en een deel van de VVD. Dat is ruim voldoende. Dus het verslag wordt toch aangepast waarbij wij ons realiseren dat dit een unieke, eenmalige, uitzonderlijke positie en situatie is. GroenLinks heeft voorlopig heel wat krediet verbruikt. U moet dus niet morgen weer komen. Niet overmoedig worden."

7. Hamerstukken

a. Reactie op brief BZK inzake financieel toezicht en bevindingen 2012

b. Inventarisatieonderzoek Stille Lasten/beheer en onderhoud Infrastructuur

c. Startnotitie Meerjarenbeleidsplan Jeugdzorg

De voorzitter: "Er werd mij voor de vergadering ingefluisterd, dat vraag ik dan ook maar direct, dat op de agenda werd verondersteld dat de Startnotitie Meerjarenbeleidsplan Jeugdzorg een bespreekstuk zou zijn, maar er werd ons doorgegeven, dat dat niet zo is en het wel degelijk een hamerstuk kan zijn. Kunt u daarmee akkoord gaan? Gaat iedereen daarmee akkoord? Dus ook even met die laatste wijziging? Mevrouw Joesse van de PVV."

Mevrouw Joesse: "Ik kan ermee akkoord gaan als ik wel een stemverklaring mag afleggen."

De voorzitter: "Ga uw gang."

Mevrouw Joesse: "Bij dezen. Volgens de PVV fractie blijkt uit deze startnotitie veel te weinig de concrete, actieve rol die de provincie heeft in het transitieproces waarbij de verantwoordelijkheid voor de gehele jeugdzorg overgeheveld wordt naar de gemeenten en stemt daarom tegen."

De voorzitter: "Waarvan aantekening. Dan is dat aldus met elkaar afgesproken en voor het overige als hamerstuk afgedaan."

8. Bespreekstukken

n.v.t.

9. Moties vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: "Ik verzoek de heer Rijsberman achter de kathedraal plaats te nemen om zijn moties te presenteren."

De heer Rijsberman: "Dank u wel, voorzitter. Misschien kunt u mij even helpen met wat nu precies de bedoeling is. Is dit de eerste termijn van de toelichting van mijn moties? Moet ik ze voorlezen?"

De voorzitter: "U biedt ze aan."

De heer Rijsberman: "Oké. Ik heb twee moties. De ene betreft de actieve informatievoorziening aan de Staten betreffende 'geheime' besluiten. "Geheime" daarbij tussen haakjes. Ik denk dat het onderwerp daarmee voldoende is aangeduid. De andere motie betreft voorfinanciering van grote projecten. De eerste over de actieve informatievoorziening aan de Staten betreffende geheime besluiten is naast mijzelf mede ingediend door Arie Stuivenberg van de SP, Roelof Siepel van de ChristenUnie, Jeroen Kok van GroenLinks, Erik Boshuijzen van 50+, Melissa Bax van de Partij voor de Dieren, Joram van Klaveren van de PVV en Chris Schotman van het CDA. De motie over voorfinanciering van grote projecten wordt mede ingediend door Erik Boshuijzen, Simon Miske, Arie Stuivenberg en Melissa Bax. Van de partijen die ik net al genoemd heb."

De voorzitter: "Prima. Dan neem ik ze graag in ontvangst. Mijn voorstel aan de vergadering is om deze twee moties nu ook direct in behandeling te nemen en daarna de volgende op te pakken."

De heer Simonse: "Voorzitter, wij hebben natuurlijk geen moties hier liggen."

De voorzitter: "Wij gaan ze nu vermenigvuldigen."

De heer Simonse: "Oké. Aan de andere kant zou ik het toch op prijs stellen als D66 een toelichting geeft over hoe zij is gekomen tot de motie."

De voorzitter: "Sterker nog dat zou mijn voorstel vervolgens zijn. Namelijk om D66 te vragen een toelichting te geven. Dan gebruiken wij die tijd om de moties uit te delen. Mijnheer Rijsberman wilt u dat doen? Of zegt u: zij spreken voor zichzelf?"

De heer Rijsberman: "Ik wil mijn moties heel graag toelichten maar ik denk dat het een goed idee is als de partijen ze eerst in ontvangst hebben genomen. Of vraag ik dan iets ingewikkelds?"

De voorzitter: "Ik denk dat het ondertussen wel kan. Tenzij iemand er bezwaar tegen maakt. Dan schorsen wij de vergadering. Maar de onderwerpen zijn nu ook weer niet zo ingewikkeld. Ik denk dat als u er een paar zinnen aan wijdt, iedereen snapt waar u het over heeft. Ga uw gang."

De heer Siepel: "Voorzitter, het is niet zozeer een bezwaar maar ik ben wel benieuwd of wij direct aansluitend aan de presentatie van de moties met elkaar in debat gaan. Want dat heb ik niet begrepen."

De voorzitter: "Dan gaat de eerste termijn in."

De heer Siepel: "Dan gaat de eerste termijn voor de Staten in?"

De voorzitter: "Ja. Ga uw gang."

De heer Rijsberman: "Ik heb net mijn exemplaar van de moties aan u gegeven dus ik sta even met lege handen. Ja, nu heb ik ze. Ik ben een beetje verrast hoe het nu gaat. Volgens mij is het reglement van orde zo dat wij het aankondigen van de moties en het overhandigen ervan aan het begin van de agenda bij het vaststellen van de agenda doen. Dus ik ben een beetje in verwarring."

De voorzitter: "Wij zullen het in het presidium bespreken maar laten wij er nu geen discussie over voeren."

De heer Rijsberman: "Nee, precies. Laat ik beginnen met mijn motie over de actieve informatievoorziening aan de Staten betreffende 'geheime' besluiten. Ik denk dat alle leden van de Staten gezien hebben dat wij op 10 februari jongstleden vragen hebben gesteld naar aanleiding van een subsidie in Almere, die verder in deze motie niet meer aan de orde komt en in het verlengde daarvan naar 'geheime' besluiten zoals wij constateerden dat die bij die subsidiebeslissing waren genomen. In de beantwoording van die vragen was onder andere de zinsnede opgenomen dat de besluiten die in kabinet genomen zijn, wat ik ook wel aanduidt met geheime besluiten, in te zien zouden zijn bij de griffie. Vervolgens waren wij er in geïnteresseerd wat voor besluiten er in kabinet genomen zijn en hebben wij aan de griffie gevraagd om ons de besluiten in kabinet van het laatste jaar te geven. Dat bleek nogal veel werk. In tegenstelling tot de indruk die eerder bij ons gewekt was, dat het aantal geheime besluiten eigenlijk niet zeer omvangrijk was, bleek het bij elkaar scharrelen van een heel jaar geheime besluiten, te veel werk om meteen te doen. Daarom zijn wij er in overleg met de griffie toe gekomen om de besluiten in kabinet genomen van het laatste half jaar, op te vragen. Enige tijd later kregen wij de mededeling dat er inderdaad een map was waar die besluiten in zaten, maar dat wij die nog niet konden inzien omdat het college daar nog een keer naar moest kijken. Nou dat verbaast mij wat. Niet alleen het feit dat er zoveel besluiten in kabinet genomen zijn, waar wij als Provinciale Staten kennelijk niet van afwisten, maar ook dat het college eerst nog even moet kijken naar een dergelijke lijst met besluiten die naar onze stellige overtuiging gewoon ter beschikking zou moeten staan aan de Statenleden. Daarbij kwam later nog de vermelding dat de lijst van besluiten in kabinet genomen, die wij konden inzien bij de griffie, abusievelijk in de beantwoording terecht was gekomen. Ja, dan ga je je toch afvragen: hoe wordt er nu naar die beantwoording gekeken en hoe gaat het dan met dat soort vragen. Dan ga je als Statenlid natuurlijk doorvragen: waar blijven de besluiten, hebben wij er wel recht op en hoe zit het nu precies? We hebben natuurlijk ook informatie ingewonnen bij deskundigen op het gebied van staatsrecht en de provinciewet. Misschien is het dan ook goed om even in te gaan op de actieve informatieplicht zoals die in de provinciewet staat sinds 2006. Dat is de versie die ik gevonden heb. Maar de actieve informatieplicht geldt al sinds de invoering van het dualisme en dat is, als ik het goed heb, 10 jaar geleden. In 2006 is de provinciewet zo aangepast dat er - voor de liefhebbers die het zouden willen opzoeken - in artikel 167 is opgenomen dat Gedeputeerde Staten aan de Statenleden alle informatie moeten geven die zij bij de uitvoering

van hun taak, onder andere democratische controle, nodig hebben. Dat is lid 2. In lid 3 wordt genoemd dat desgevraagd Gedeputeerde Staten alle informatie moeten geven waar een Statenlid om vraagt. In lid 4 wordt er een voorbehoud gemaakt dat informatie waarbij het algemeen belang beter gediend is als die geheim blijft, Gedeputeerde Staten die informatie voor zich zouden mogen houden. Dan gaat het, blijkens de memorie van toelichting, toch wel om zeer uitzonderlijke situaties. Het is alleen in die gevallen toegestaan om die informatie niet aan de Staten mede te delen als het algemeen belang beter gediend is bij geheimhouding dan bij democratische controle. Nou, dat is natuurlijk nogal wat. Wij vonden het dus een wat verrassende situatie. U zult het met mij eens zijn dat als wij vragen om informatie en er in eerste instantie wordt gezegd: oh, die lijst kunt u gewoon inzien bij de griffie, die vervolgens niet in te zien blijkt te zijn. Wij hebben sindsdien nog een aantal malen gevraagd om die informatie. We hebben een aantal malen met de griffie gesproken. Ik heb onder andere ook gedeputeerde Anne Bliëk aan de telefoon gehad, die mij nog een keer ging uitleggen hoe het werkte. Namelijk dat het allemaal geheime informatie was en dat wij dat eigenlijk helemaal niet hoefden te weten. Ja, ach u weet hoe het is nu in de huidige tijd. Er wordt zoveel gelekt. Misschien kunnen we die informatie beter uit de stukken houden. Namen, bedragen en dat soort dingen hoefden wij toch niet te weten. Wij zouden onze taak best kunnen doen zonder dat die informatie er instaat. Nou, u begrijpt mijn bloeddruk steeg wat. Toen ik gedeputeerde Bliëk op de provinciewet wees, veranderde de toon van het gesprek ook enigszins. Wat schetst onze verbazing toen wij gisteren, eind van de dag, in onze mailbox een mededeling ontvingen van Gedeputeerde Staten, dat wij voorlopig niet alleen de door ons gevraagde informatie van de laatste zes maanden niet krijgen, maar dat we eigenlijk ook nog tot mei moeten wachten totdat we zicht krijgen op wat wij daar wel van mogen zien. Dat heeft bij mij tot grote verbazing geleid. Als wij de provinciewet lezen en vooral de memorie van toelichting, dan wordt er bij dit artikel expliciet melding van gemaakt dat als het college zich niet aan dat punt houdt, dat er grond is voor een motie van wantrouwen. Nou ja, dat gaat, denk ik een beetje te ver. We hebben het hier over een situatie die er sinds vele jaren is ingeslopen. Ik had eerlijk gezegd verwacht dat toen wij onze vragen hadden gesteld over de geheime stukken die wij van het laatste half jaar graag hadden willen hebben, het college zou hebben gezegd: oh, verrek dat doen wij nu eenmaal altijd zo en misschien moeten wij het anders doen. Hier hebt u de stukken. U kunt ze vertrouwelijk inzien. Vertrouwelijk spreekt natuurlijk voor zich. Nou, dat is niet zo geweest. Dat heeft bij onze fractie tot het nodige chagrijn geleid. U hebt daar mogelijk ook het nodige van meegekregen. Ik denk dat het goed is als ik me even zorgvuldig uitdruk en het chagrijn niet nu al te erg naar boven laat komen. Wat voor ons het belangrijkste is, is dat de Staten goed en actief en volledig geïnformeerd worden over alle besluiten waar zij iets over te zeggen hebben. Dat is eigenlijk alles waar GS over besluit. Dat valt onder onze controlerende taken als volksvertegenwoordigers. Of die informatie vertrouwelijk is en of de besluiten vertrouwelijk zijn of niet, dat doet verder niet ter zake. Dat onderscheid wordt in de provinciewet niet gemaakt. Dat onderscheid wordt dus ook voor de actieve informatieplicht niet gemaakt. Het betekent dus dat er een hele categorie besluiten is, waarvan het in de loop der jaren gebruikelijk is geweest om ze niet mede te delen aan de Staten, die wij gewoon wel willen kunnen inzien. Om die situatie te corrigeren hebben wij vandaag een motie opgesteld. Dat is waar ik mijn inleiding voor nodig had. Ik neem aan dat ik straks een reactie krijg vanuit Gedeputeerde Staten. Ik wil graag ook van het college nu de toezegging dat wij binnen een week die lijst met 'geheime' besluiten, waar we het nu vaker over hebben gehad, kunnen inzien. Dan kom ik bij mijn motie. Ik wil nogmaals benadrukken; wij willen heel graag constructief hierop insteken. Het is niet onze bedoeling om het op de spits te drijven of om hier een grote ruzie over te maken. Wij willen gewoon dat de Staten hun werk goed kunnen doen. Op een manier zodat zij goed geïnformeerd zijn en goed kunnen besluiten over datgene wat voorligt.

Kom ik bij mijn motie. Aan de voorzitter van Provinciale Staten. Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op 28 maart 2012. Betreffende: actieve informatievoorziening aan de Staten betreffende 'geheime' besluiten. Constatende dat: voor de uitvoering van de controlerende en volksvertegenwoordigende taken van Provinciale Staten een ongehinderde en volledige informatievoorziening essentieel is; de provinciewet aan Gedeputeerde Staten in artikel 167 en aan de Commissaris van de Koningin in artikel 179 een actieve informatieplicht oplegt; voor deze actieve informatieplicht geen onderscheid geldt tussen openbare besluiten en besluiten in kabinet; informatie over besluiten in kabinet (geheime besluitenlijst) niet goed

toegankelijk waren en zijn voor Provinciale Staten en niet actief gedeeld werden met de Staten, vertrouwelijk of anderszins; de gevolgde werkwijze voor het delen van (geheime) informatie met de Staten evident voor verbetering vatbaar is. Overwegende dat: het presidium onder meer tot taak heeft het bewaken van en adviseren over de voortgang van bestuurlijke procedures en het doen van voorstellen over de afhandeling of behandelwijze van ingekomen stukken, discussie- of bespreekstukken. Draagt het college van Gedeputeerde Staten op: met spoed en in overleg met het presidium te komen tot een protocol voor het informeren van de Staten, waarbij de uitgangspunten zijn (1) Provinciale Staten volledig en actief te informeren en (2) slechts bij uitzondering en gemotiveerd gebruik te maken van de bevoegdheid informatie niet te verstrekken, zoals bedoeld in artikel 167 en 179 van de provinciewet. In het protocol zowel de openbare als de vertrouwelijke informatie en besluiten te betrekken. Het protocol te onderwerpen aan een onafhankelijke juridische toets en het resultaat van die toets aan te bieden aan Provinciale Staten bij de behandeling van het protocol. Het resulterende protocol ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten. En gaat over tot de orde van de dag. Ik wil hier ter afsluiting nog bij benadrukken dat wij, naar mijn mening, vooral oproepen tot iets dat uit de provinciewet volgt. Volgens mij vragen wij hier geen rare dingen aan het college. Ik denk dat het heel goed is als wij, als Provinciale Staten op dit dossier nu het initiatief nemen en met elkaar bespreken en vaststellen hoe wij geïnformeerd willen worden. Daar wilde ik het bij laten. Dank u wel."

De voorzitter: "Dank u wel. Zijn er andere fracties die over dit onderwerp het woord willen voeren?"

De heer Van Klaveren: "Ja, ik wil eigenlijk wat vragen aan mijn collega van D66. D66 lijkt heel principieel. U haalt zelfs de provinciewet aan, zeg ik via de voorzitter. Wat de PVV betreft is dat terecht. Vervolgens noemt u ook nog de eventuele gevolgen van achterhouden of onvolledig informeren van de Staten. Dat kan een reden zijn voor een motie van wantrouwen. Vervolgens wordt deze keutel weer ingetrokken. Half. En hoor ik u in het begin aangeven dat u binnen één week geïnformeerd wilt worden. Mocht het zo zijn dat dit college, dat wat ons betreft hier en daar toch wat steken laat vallen, niet tegemoetkomt aan uw wens om binnen een week de Staten te informeren, gaat u dan een motie van wantrouwen indienen?"

De heer Rijsberman: "Dan zullen wij ons zeker beraden op wat wij verder voor stappen kunnen nemen. Ja. Dank u wel."

De voorzitter: "Andere fracties nog?"

De heer De Reus: "Een vraag aan de heer Rijsberman. Een opmerking en een paar vragen. U zei: in de mededeling van de Commissaris moeten wij tot mei wachten voor wij de stukken krijgen. Dat staat niet in de mededeling. Daar staat namelijk wat anders. Dus hoe komt u bij die interpretatie? Dat is eigenlijk een opmerking en een vraag tegelijk. De tweede vraag is: hoe kijkt u eigenlijk aan tegen de brief van de Commissaris van de Koningin? Want er zit een handreiking in, in de richting van de Staten. Vindt u die handreiking onvoldoende? De derde vraag is: met welke terugwerkende kracht wilt u de geheime besluiten inzien? Is dat de afgelopen 10 jaar, de afgelopen periode? Hoe moet ik dat interpreteren?"

De heer Rijsberman: "Sorry, ik heb geen aantekeningen gemaakt maar laat ik bij het laatste beginnen. Wij hebben gevraagd om de geheime stukken van de laatste zes maanden. Ik denk eigenlijk dat het aan alle Statenleden vrij zou moeten zijn om geheime besluiten op te vragen uit welke periode hen goedgeeft. Wij hebben nu gevraagd om de stukken van de laatste zes maanden."

De heer De Reus: "Maar de strekking van de motie is, als hij wordt aangenomen, dat ieder Statenlid en uzelf ook over de afgelopen 10 jaar nog geheime stukken kan opvragen."

De heer Rijsberman: "Dat is de strekking van de provinciewet. Dat hoefde ik niet in de motie te verwoorden. Uw tweede punt was hoe ik de mededeling van gistermiddag waar een handreiking in zou zitten, interpreteerde. Ik moet eerlijk zeggen dat toen ik hem las; het is dat ik op de

bank zat anders was ik van mijn stoel gevallen. Wij hebben geconstateerd dat de manier als die te doen gebruikelijk was hier in Flevoland absoluut niet strookt met datgene dat de provinciewet van ons vraagt. Dat is natuurlijk een vervelende constatering. Daar hebben wij, naar ons idee, meermalen aandacht voor gevraagd bij Gedeputeerde Staten. Met deze motie willen wij die situatie graag rechtzetten. Als je constateert dat de situatie dusdanig ernstig is, dan kan ik eigenlijk de handreiking zoals die gedaan is, nauwelijks een handreiking noemen. Wij constateren dat er een situatie is die volstrekt niet voldoet aan de wet. Er wordt gezegd: als we nu een heel kleine stukje van die informatie geven, terwijl wij u eigenlijk al 10 jaar lang, zo lees ik dat, onvoldoende hebben geïnformeerd. Als we u nu een paar besluitjes geven uit de laatste drie maanden, bent u dan ook tevreden? Nou nee. Natuurlijk niet. Wij hebben gevraagd, en dat staat overigens los van de motie, naar geheime besluiten van de laatste zes maanden. Als je volgens mij vraagt, als Statenlid, naar geheime besluiten van de laatste zes maanden, dan moet je de geheime besluiten van de laatste zes maanden krijgen. En niet enkele door GS gekozen besluiten uit de laatste drie maanden. Dus ik zie daar geen handreiking in. En uw eerste punt was?"

De heer De Reus: "De mededeling van de Commissaris. U zei dat het betekent dat wij pas in mei de stukken krijgen en u wilt ze volgende week. Volgens mij staat dat niet bij het tweede gedachtestreepje van de mededeling. Daar staat namelijk wat anders."

De heer Rijsberman: "Zoals ik het dacht net gezegd te hebben maar misschien heb ik het anders verwoord dan ik het in mijn hoofd had."

De heer De Reus: "Dan kunt u misschien de volgende keer ook de notulen laten aanpassen zoals de heer Miske nu deed."

De heer Rijsberman: "Ik heb daar geen behoefte aan. Ik kan het ook gewoon nu rechtzetten. Dan staat het, als het goed is, helemaal in de notulen zoals wij het beiden hebben willen. Volgens mij, zoals ik het gezegd heb, heb ik niet gezegd dat wij ze pas in mei krijgen maar heb ik gezegd dat wij in mei er pas zicht op hebben hoe wij geïnformeerd gaan worden. Wij krijgen nu natuurlijk enkele stukken zoals GS heeft toegezegd. Maar wij krijgen ze niet allemaal. Dus wij krijgen er nu enkele van de afgelopen drie maanden en vanaf mei hebben wij er zicht op hoe de informatie verder tot ons zal komen. Volgens mij is dat zoals het in de brief verwoord staat. Of begrijp ik dat verkeerd?"

De heer De Reus: "Dat begrijpt u op zich niet verkeerd. Ik snap uw antwoorden. Ik wil toch het volgende opmerken. Uw motie. De VVD overweegt voor te stemmen. Omdat wij het van groot belang vinden om goed geïnformeerd te worden. Ook over de geheime stukken. Maar ik wacht graag eerst af hoe het college hierop reageert. Is dat een constructieve opstelling dan zullen wij kijken wat wij met onze stem zullen gaan doen. Dat is één. Twee. Ik ben het volkomen eens met de heer Van Klaveren die zegt: U citeert wat, u haalt de memorie van toelichting aan, u twittert zelfs: de lijn in de mededeling van gisterenavond is volgens de memorie van toelichting provinciewet reden voor een motie van wantrouwen en politiek ontslag en vervolgens trekt u die keutel in. Ik zou zeggen: 'wees een vent, be consequent'. Want, of u gebruikt de woorden in deze Statenvergadering en u voldoet dan ook aan uw eigen woorden. Dan dient u de motie in en dan ziet u wat er gaat gebeuren ja of nee. Of u gebruikt die woorden niet. Het zijn hele grote woorden. U legt een lading in deze Statenvergadering en vervolgens trekt u uw keutel in. Dat vind ik niet juist. Dan moet u die woorden ook niet gebruiken. U blaast het op en vervolgens loopt de ballon leeg. Dat moet u gewoon niet doen."

De voorzitter: "Andere fracties in de eerste termijn?"

De heer Rijsberman: "Wij hebben in eerste instantie, dat was na de beantwoording van de vragen, de strekking van deze motie voor onszelf op papier gezet. Ik moet u inderdaad zeggen dat wij op de lip hebben moeten bijten om hem op deze manier verwoord te houden. Ik denk dat we kijken naar een situatie die hier al 10 jaar lang aan de gang is. Nee, de wet is uit 2006 dus laten wij zeggen zes jaar lang aan de gang is. Dan hebben we het over een periode dat deze handelwijze door GS jarenlang door deze Staten, door u allen, is geaccepteerd, gedoogd. Men

vond het kennelijk prima. Of mensen hebben zitten pitten. Dat kan ook. Maar dat zal ik u niet verwijten. Kennelijk was deze handelwijze geaccepteerd. Ik vind dat een praktijk van zes jaar lang, die zes jaar lang geaccepteerd is door de Staten, nu niet ineens tot een motie van wantrouwen zou moeten leiden alleen maar omdat het nu toevallig boven tafel komt. Ik denk wel dat het een hele ernstige situatie is. Ik wens ook dat hier snel een goede oplossing voor komt. Als het college daar op een hele andere manier mee omgaat, dat antwoord gaf ik net ook al aan de heer Van Klaveren, dan moeten wij ons erop beraden hoe wij daarmee omgaan. Maar wij willen ons graag constructief opstellen. Wij zien hier een situatie die al zes jaar lang aan de gang is. Wij zien daar graag verandering in. Ik zie niet in waarom wij voor een periode van zes jaar aan verkeerd informeren van de Staten een college zouden moeten wegsturen dat nog geen jaar zit."

De heer De Reus: "U gebruikt nu het woord verkeerd informeren en dat is wat anders dan geheime stukken niet delen."

De heer Rijsberman: "Onvolledig. Ja terecht, onvolledig informeren. Ja, Dank u wel."

De voorzitter: "Mevrouw Boode van de PvdA."

Mevrouw Boode: "Voorzitter, Dank u wel. De PvdA fractie onderschrijft de strekking van de motie en misschien ook wel de hele tekst van de motie, maar als wij hebben zitten slapen dan zou dat verwijtbaar zijn. Wij hebben niet die ervaring. Wij hebben de ervaring dat als wij vertrouwelijke informatie vroegen, wij die ook konden inzien. Wat voor verbetering vatbaar is, is de actieve informatieverstrekking door middel van een lijst van kabinetstukken. Ik ga ervan uit dat het college die toezegging ook gaat waarmaken. In uw relaas kan ik mij wel voorstellen dat er bij u verbazing over de situatie is ontstaan. Maar waarom wij de motie niet hebben mee ingediend, is de manier waarop u zich vol wantrouwen in de media heeft geuit. Dat wantrouwen ervaren wij niet zo. Voor het wel of niet werkelijk steunen van de motie ben ik nog in afwachting van de beantwoording van het college."

De voorzitter: "Dank u wel. Nog andere fracties? De heer Van Klaveren."

De heer Van Klaveren: "Ja, dank u wel. Ik heb een vraag voor mijn collega van de PvdA. De PvdA geeft net aan dat zij altijd de, eventueel geheime, opgevraagde stukken heeft gekregen de afgelopen jaren. Wellicht dat het te maken heeft met het feit dat u sinds 1986 vastgeplakt zit op het pluche en dat er nu een oppositiepartij is die vraagt om geheime stukken. Dat is dus een vraag. Denkt u dat daar een relatie bestaat? Het tweede punt is: u geeft net aan dat u het verhaal van D66 inhoudelijk steunt, maar vind het vervelend hoe de betreffende collega zich heeft uitgelaten in de media. Steunt u de partij die hier staat en die aangeeft dat als het college straks niet de toezegging waarmaakt dat zij binnen een week deze Staten gaat informeren ook als het gaat om een motie van wantrouwen?"

Mevrouw Boode: "Het is in de politiek een goed gebruik om geen als/dan vragen te beantwoorden. En wat de vraag over het pluche betreft, ik zit hier niet op het pluche. Wij zitten hier om kaderstellend en controlerend te werken en in onze controlerende taak is de strekking van deze motie volledig in lijn met wat wij ook vinden."

De heer Van Klaveren: "Ja, volgens mij zit de Partij van de Arbeid wel degelijk op het pluche. Ik had het niet over u als persoon, maar daar heeft u wel vaker last van. De PvdA zit sinds 1986 op het pluche. Dat is dus vanaf het begin. U geeft dus aan dat u inhoudelijk het verhaal van D66 steunt, maar ook u, dan citeer ik even mijn collega van de VVD, bent geen vent. Nou, dat wisten wij al maar u gedraagt zich ook niet als iemand die zich dan inhoudelijk schaart achter de woorden. Want als deze collega van D66 gelijk heeft dan zou u ook een motie van wantrouwen moeten gaan steunen als wij verkeerd, onvolledig of niet voldoende geïnformeerd zijn."

Mevrouw Boode: "Ik weet niet hoe vaak u mij dezelfde vraag wilt stellen, maar ik ga nogmaals niet in op een als/dan vraag."

De voorzitter: "Laten wij dit debat nu afronden. Wij gaan niet biljarten in deze zaal. Het is nu een paar keer heen en weer getikt. Ik denk dat u elkaars standpunt voldoende begrijpt, maar u bent het gewoon niet eens met elkaar. Zijn er nog andere fracties die in deze termijn het woord willen voeren?"

De heer Rijsberman: "Voorzitter, nog een korte aanvulling van mij. Ik wil graag nog aanvullen dat de discussie over een motie van wantrouwen wat mij betreft een beetje prematuur is. Wij hebben geen motie van wantrouwen in de achterzak. Die discussie is, denk ik, sowieso niet aan de orde."

De heer Siepel: "Voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan om een bijdrage te leveren omdat ik als ondersteuner van deze motie, denk ik, niets hoeft toe te voegen aan de reden waarom deze motie is ingediend. Maar ik heb wel behoefte om te reageren op het debat dat net tussen mevrouw Boode en de heer Van Klaveren ontstond. Omdat ik als vertegenwoordiger van een oppositiefractie in de afgelopen acht jaar, dat zal de heer Van Klaveren deugd doen, in ieder geval niet heb ontdekt dat het college stukken heeft achtergehouden en dat ik ook meermalen actief door het college geïnformeerd ben. Richting de PvdA fractie: de naam van de ChristenUnie staat wel onder de indieners van deze motie. Dat heeft precies de tegenovergestelde redenen als die u aanhaalt wanneer u zegt dat u de motie van D66 niet wil ondersteunen. Wij hebben hem wel ondersteund juist vanwege de reactie die het college op vragen van D66 heeft gegeven en de verwarring die daarmee is ontstaan en gezaaid. Als de provinciewet voorschrijft dat die openbaarheid er moet zijn dan verwacht mijn fractie van het college dat daar ruimhartig en royaal, en als dat niet goed is gegaan ook met een verontschuldiging, en op een nette manier in voorzien wordt. Dat het in dit geval niet goed is gegaan daar hoeven wij niet van mening over te verschillen. Maar juist het feit dat het college op deze manier gereageerd heeft, is voor mijn fractie aanleiding geweest om het initiatief wel mee in te dienen."

De heer Van Klaveren: "Voorzitter, ik wil even reageren op hetgeen mijn collega van de ChristenUnie net zei. Er wordt gezegd: royaal informeren. Is dat hetzelfde als volledig informeren? En dan nog een vraag: bent u in de periode dat u in de Staten zat ooit in de positie geweest dat u gevraagd hebt om geheime stukken tot een half jaar terug, of hebt u dat nooit gedaan en weet u dus eigenlijk helemaal niet of het college dat in die periode ook zou hebben gedaan?"

De heer Siepel: "Ik neem aan dat ik direct mag reageren?"

De voorzitter: "Reageert u nog maar even, maar dan ronden wij echt af."

De heer Siepel: "Ik kan me niet herinneren dat mijn fractie ooit aanleiding heeft gezien om over een afgelopen half jaar in zijn algemeenheid, stukken op te vragen. Maar ik kan u meerdere voorbeelden aanreiken waarin wij, bij onderwerpen die op dat moment in de Staten actueel waren, zowel actief als op ons verzoek door het college geïnformeerd zijn."

De voorzitter: "Ik stel voor dat wij de eerste termijn nu afronden."

De heer Van Klaveren: "Voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over royaal informeren of volledig informeren."

De heer Siepel: "Wat mijn fractie betreft volledig."

De voorzitter: "Ik stel voor dat wij deze ronde nu afronden. Ik wil de heer Stuivenberg vragen om even mijn plaats over te nemen, zodat ik de beantwoording namens het college kan doen."

(De heer Stuivenberg vervangt de CdK als voorzitter tijdens diens beantwoording).

De voorzitter: "Het woord is aan de Commissaris van de Koningin."

Commissaris Verbeek: "Dank u wel. Leden van Provinciale Staten, voorzitter. Soms hebben wij wel eens een dossier in handen waarvan wij op de een of andere manier het gevoel krijgen, wij zitten langs elkaar heen te communiceren. Dus laat ik nog eens even proberen een nieuwe start te maken met dit onderwerp. Om te beginnen vind ik dat D66 alle credits verdient omdat je een punt te pakken hebt met elkaar. Dat hebben wij in GS ook geconstateerd. Er is, toen de fractie van D66 vragen begon te stellen over hoe het nou zit met het kabinetsdeel van de GS vergaderingen, een gesprek ontstaan in GS van: hé, dat is een goede vraag. Wij hebben er eigenlijk nooit zo bij stilgestaan omdat wij in een routine van vele jaren in Flevoland zitten waarin wij als GS met een agenda werken met wat wij noemen: de A lijst, de B lijst en de kabinetslijst. Er ontstond een gesprek waarin wij tegen elkaar zeiden: eigenlijk is dat een heel ouderwets systeem. Dus wij moeten met elkaar in gesprek raken en ons afvragen: is dit nog wel het goede systeem? Past dit nog wel in deze moderne tijd? Terecht werd door D66 de vraag gesteld: hoe verhoudt zich dit nu precies tot de informatieverstrekking aan Provinciale Staten? U bent de eerste volgens mij, ik loop hier pas drieënhalve jaar rond maar ik heb ook navraag gedaan die die vraag opwerpt. Die vraag is nog nooit opgeworpen. De vraag: wat gebeurt er nu precies in het kabinetsdeel van Gedeputeerde Staten en het vermoeden dat er dingen gebeuren die wel eens van betekenis zouden kunnen zijn voor uw controlerende taak. Dus u verdient daar de credits van. Die vraag werd niet eerder gesteld. Laten wij dat met elkaar ook even vaststellen. Tegelijkertijd hebben wij in GS gezegd: we moeten wel even zorgvuldig zijn. Iets is niet voor niets kabinet. Dus wat is nu precies de werkwijze in een dergelijke situatie? Niet gevoed vanuit een gevoel, want ook daar heeft u volstrekt gelijk in. Provinciale Staten hebben recht op alle informatie die zij nodig hebben om hun rol te vervullen. Dat is ook in Gedeputeerde Staten geen discussie. Geen misverstand daarover. Dus u krijgt ook echt gewoon dat overzicht. Ik verwacht, en ik zal er mijn best voor doen, dat het volgende week rond moet kunnen zijn. Als het gaat om de stukken die wij daarvan hebben. Het is iets anders en daar hebben wij iets meer tijd voor nodig, dat schrijft u zelf ook in de motie, als wij tegen elkaar zeggen: wij moeten opnieuw even tegen het licht houden hoe wij met elkaar omgaan als het gaat om dit soort informatie in relatie tot het kabinetsdeel van GS. Op welke wijze informeren wij actief Provinciale Staten? Dan zegt u ook in uw motie: ga in overleg als GS met het presidium om tot een soort protocol/procedure te komen waarvan wij allemaal zeggen: dat is een nette manier om daarmee om te gaan. Daarvan mag u in rede niet verwachten, noch van het presidium noch van GS, dat wij zoiets binnen een week in elkaar knutselen, om het maar even zo te zeggen. Ik heb overigens begrepen dat dat soort protocollen elders al wel bestaat. Wij hoeven het dus niet helemaal opnieuw te bedenken maar het moet even bij elkaar gezocht worden. Daarvan hebben wij gezegd: gun ons even de tijd om het netjes te doen met het presidium. Er is geen probleem, voor zover ik het nu kan overzien en dat durf ik nu ook wel toe te zeggen, dat u op korte termijn de besluiten die er waren gewoon ter inzage krijgt. Wij hebben er echter zelf als GS wel behoefte aan om tot zo'n protocol te komen. In die betekenis is er ook geen enkel probleem met de motie die er ligt. Wij staan daar ook achter. Wij vinden ook dat wij daarin moeten moderniseren. Maar wij zitten zelf even in de zoekhouding van: hoe ga je hier netjes mee om. Dat is de bedoeling van de aarzeling die u proefde en het is niet de bedoeling van hoe schift ik nu de informatie eruit die ik echt niet wil vertellen. Die ondertoon zit er een beetje in. Ik verzeker u, dat dat niet het gesprek is dat wij hebben in GS. Het gesprek gaat over zorgvuldigheid van bestuur. Dat we het op een nette manier doen. Dat wij elkaar, u ons maar wij ook u, in een aanspreekbare positie zetten. Van: zo hebben wij het met elkaar afgesproken. Dit is echt vertrouwelijke informatie en op die wijze voor u beschikbaar. Zo gaan we ermee om en als een van ons, zowel wij als ook u, zich niet conform de afspraken die wij hier met elkaar hebben vastgelegd, handelt dan hebben wij een probleem met elkaar. Daar mag u terecht GS op aanspreken zoals GS of de fracties ook u daarop aan mogen spreken als er niet overeenkomstig de afgesproken werkwijze wordt gehandeld. Maar nogmaals u verdient de credits in de zin dat u de eerste bent die zo'n vraag op deze manier stelt. We kunnen straks zelf met elkaar beoordelen, als u ziet waar wij het met elkaar over gehad hebben in kabinet, dat het in veel gevallen voorbereidende besluiten zijn voor de voorstellen die uiteindelijk bij u terecht komen. Dan kunt u zelf even toetsen: heb ik nu iets gemist? Of wist GS iets eerder dan dat ik het wist. Dat komt natuurlijk wel voor maar dat is inherent aan de voorbereidende rol die wij hebben. Dus wat betreft de motie: vanuit GS gezien geen enkel bezwaar. Wij vragen er begrip voor dat het maken van een protocol/procesbeschrijving in samenspraak met het

presidium echt niet in een week kan. Wij zullen ervoor zorgen dat echt op korte termijn datgene wat er is voor u, op een nette manier, ter inzage wordt gelegd."

De voorzitter: "Mijnheer Rijsberman wilt u het woord in tweede termijn? Het mag van uw plaats af."

De heer Rijsberman: "Voorzitter, dank u wel. Ik wil de Commissaris danken voor zijn toezegging. De periode van een week die ik heb genoemd, had betrekking op de door ons eerder opgevraagde besluiten en is niet van toepassing op het protocol. Zoals in de motie ook verwoord staat. Daar staat: met spoed. Dat is een kwalitatieve omschrijving. Hoe u met spoed interpreteert en hoe wij dat doen daar komen wij vast wel met elkaar uit. Ik denk dat, zoals u het beschrijft, dat een prima invulling is van de motie zoals wij die hier hebben ingediend. Dank daarvoor."

De voorzitter: "Dank u wel. Zijn er nog andere leden die in tweede termijn het woord wensen? De heer De Reus."

De heer De Reus: "Een hele korte vraag aan mijn collega van D66. Met deze toezegging van de Commissaris neem ik aan dat u de motie intrekt."

De heer Rijsberman: "Ik zie daar de noodzaak absoluut niet van in. We hebben een motie waarvan het college heeft uitgesproken dat het een prima motie is. Ik denk dat wij er heel goed over kunnen stemmen."

Mevrouw Boode: "Dank u, voorzitter. Ik ben blij met de beantwoording vanuit het college. Het sluit aan op wat ik verwacht had en daarmee kunnen wij ook gezamenlijk concluderen dat de motie terecht is opgesteld, inhoudelijk goed is en dat we daar uitkomen."

De voorzitter: "Dank u wel. Tot slot. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? Ik zie geen vingers meer. Dan is het slotwoord aan de Commissaris van de Koningin. Hij maakt er geen gebruik van. Dan draag ik het voorzitterschap weer over."

(De heer Stuivenberg draagt het voorzitterschap weer over aan de Commissaris van de Koningin).

De voorzitter: "Hartelijk dank mijnheer Stuivenberg. Ik breng de motie in stemming. Wie van u is voor deze motie?"

Stemming.

Voor stemmen: allen.

Ik begrijp dat de motie met algemene stemmen is aangenomen. Is er iemand tegen? Dat is niet het geval. Dan is daarmee de motie aangenomen en zullen wij overeenkomstig handelen. Dan gaan wij naar de tweede motie van D66. Ga uw gang mijnheer Rijsberman."

De heer Rijsberman: "Dank u wel, voorzitter. De motie die wij hebben opgesteld is naar aanleiding van de discussie over het Oostvaarderswold. Misschien is het goed om hem te behandelen nadat de discussie over Oostvaarderswold, die eerder is aangekondigd voor vanavond, is gevoerd. Ik weet niet hoe u daar tegenaan kijkt, maar ik zou dat passend vinden."

De voorzitter: "U heeft de motie nog niet aangeboden, dus de Staten kunnen het zelf niet beoordelen. Ik stel voor dat u hem aanbiedt. Ik heb zelf het idee dat deze motie op zichzelf kan staan. Dus ik zie er geen bezwaar in om hem gewoon te behandelen. Maar als de Staten er bezwaar tegen maken nadat ze er kennis van hebben genomen, dan hoor ik dat wel. Biedt u hem maar gewoon aan."

De heer Rijsberman: "Oké. Mijn tweede motie van vanavond gaat over de voorfinanciering van grote projecten. We hebben allemaal gezien hoe de gerechtelijke macht in Nederland is omgegaan met onze plannen voor het Oostvaarderswold. Daar is door verschillende partijen vreugde over uitgesproken maar er is door een groter aantal partijen enige verontrusting over

uitgesproken omdat het nogal grote financiële consequenties voor onze organisatie heeft. Als wij terugkijken op hoe het gegaan is, dan wil ik daar nu eigenlijk het debat niet over voeren. Dat gaan wij, volgens mij, straks nog uitgebreid doen. Ik constateer dat er een enorme verplichting op de schouders van de provincie is genomen. Ik heb gehoord: kosten tot € 140.000.000. Als wij dan rondvragen: Goh, wij waren er zelf niet bij maar hoe is men in de vorige Statenperiodes tot die besluitvorming gekomen? Dan begrijp ik dat er bedragen worden genoemd van rond de € 27.000.000 tot € 32.000.000 waarvan de Staten hebben gezegd dat die zouden kunnen worden besteed aan Oostvaarderswold. Dat roept bij mij de vraag op: hoe komen dan die verplichtingen in de boeken en waar komen die grote bedragen van voorfinanciering vandaan? Zoals ik al zei: die discussie over dit specifieke geval wil ik hier niet voeren. Ik wil wel graag voorkomen dat wij dat nog een keer zo zullen doen. Vandaar deze motie over de voorfinanciering van grote projecten. Dan gaat het niet alleen over de voorfinanciering in strikte financiële zin maar ook het aangaan van een verplichting zonder dat je kasgeld overmaakt via de bank. Dat is in de strekking van de motie, zoals ik hem bedoel, een vorm van voorfinanciering. Ons voorstel. Wij willen graag dat Provinciale Staten als er een voorfinanciering wordt gepleegd, groter dan die past binnen de lopende begroting, een melding krijgt van GS. Wij willen daar dan als Staten onze instemming aan kunnen verlenen. Zodat wij elkaar met zijn allen recht in de ogen kunnen kijken en zeggen: ja, deze voorfinanciering is misschien wel erg groot maar wij zijn hem in ieder geval met elkaar aangegaan. Ik kan hem nu voorlezen en we kunnen daar verder over praten met zijn allen maar ik kan ook kijken of er nog behoefte is aan behandeling."

De voorzitter: "Misschien mag ik zelf even een kort ordevoorstel doen. Wat u hier vraagt is al zo. U hoeft dat niet te beslissen. Want u schrijft: in die gevallen dat het totale financiële risico voor de provincie de hiervoor beschikbare ruimte in de lopende begroting overstijgt. Dan is de huidige regelgeving al zo dat wij altijd naar de Staten moeten om u dat te vragen. Ik wil mij niet met de discussie bemoeien maar u hoeft dat niet opnieuw te beslissen want die regel bestaat al."

De heer Rijsberman: "Dan vraag ik mij af hoe dat zit bij een project zoals dat laatst nog voorbijkwam voor het Boshart in Almere. Ik heb niet de behoefte om allerlei projecten tot in detail te bespreken, het gaat mij om het principe. Voor het Boshart Almere is een verplichting aangegaan van meer dan € 2.000.000. Een bedrag dat niet helemaal past binnen de lopende begroting en ook over 1 januari 2013 heen gaat. Dan denk ik: dat is een verplichting die wij hier niet hebben geaccordeerd. Wij hebben hier over het project Boshart, in concreto, niet besloten. We hebben ook niet gezegd dat de bedragen die daar instaan, corrigeert u mij als ik het verkeerd zie, over andere jaren dan de lopende begroting geaccordeerd mochten worden. Waar het mij om gaat is, dat als de situatie zich voordoet, dat er meerjarig een bepaald financieel risico wordt aangegaan, dat wij het er hier in de Staten over hebben. Expliciet. Niet dat het verstopt zit en dat wij achteraf horen: ja, in de programmabegroting heb je het eigenlijk al goedgevonden dat we deze verplichting aangingen. Ik zeg het even in gewoon Nederlands. O jé, nu hebben wij voor € 100.000.000 risico gelopen bij staatssecretaris Bleker en misschien gaan wij er wel failliet door. Dat is een discussie die ik natuurlijk wil voorkomen. Ik wil graag dat we daar met zijn allen expliciet over besloten hebben. Dat is de strekking van de motie. Volgens mij is dat niet helemaal de huidige praktijk."

De voorzitter: "Ik denk dat wij elkaar niet helemaal begrijpen maar dat blijkt dan wel in de behandeling. Maar de basisregel geef ik u echt mee: die is er al. Dat is gewoon bestaande regelgeving. Maar laat het debat maar ontstaan dan zien wij wel of wij elkaar in de loop van het debat begrijpen."

De heer Rijsberman: "Ik kan hem nog voorlezen. Ik weet niet of daar behoefte aan is."

De voorzitter: "U hebt hem, denk ik, inmiddels toegelicht. Dan gaan wij over tot de eerste termijn. Ik wil het iets anders doen dan bij de vorige behandeling, omdat het toch wat rommelig werd. Ik wil eerst een eerste termijn doen waarin alle fracties hun reacties en opmerkingen geven en dan de heer Rijsberman, voor zover relevant, de kans geven om daarop te reageren om daarna van de gedeputeerde te horen hoe GS hier instaat. Want het werd net

toch iets te rommelig naar mijn smaak. Ik maak een rondje langs de fracties. De fractie van de VVD, de heer Kramer."

De heer Kramer: "Voorzitter, ik deel de mening van u. Elke voorfinanciering wordt besproken. In het kader van het Oostvaarderswold is inderdaad een voorfinanciering van, toen geloof ik, € 20.000.000 als Statenvoorstel door de Staten aangenomen. Dat gebeurt dus al. U haalt dan het IFA programma aan. Dat heeft zijn eigen behandeling. Dat gaat inderdaad verder dan een begrotingsjaar. Maar ook daar zijn afspraken over. Dus ik denk, als ik naar deze motie kijk, dat wij hem zo niet kunnen ondersteunen."

Mevrouw Boode: "Dank u, voorzitter. De motie is, wat de PvdA betreft, een beetje verwarrend. De opdracht die gegeven wordt is inderdaad overbodig want dat is staande praktijk. Maar ik lees er ook in: moeten wij wel voorfinancieren? In de wandelgangen was dat ook een beetje de mare die rond deze motie hing. Ik moet erbij zeggen: toen hadden wij hem nog niet gezien. Dat bracht ons op de gedachte dat het wel interessant zou zijn om te inventariseren welke mondelinge, dan wel schriftelijke toezeggingen, de provincie heeft, met name van het Rijk, waar nog geen beschikking bijligt. Om zeker te weten waar wij nog meer risico lopen. Want u legt nadrukkelijk de verbinding met de ervaring Oostvaarderswold. Daar is dat aan de hand. Maar dat is een heel andere uitleg dan in de conclusie van deze motie zit."

De heer Van Wieren: "Voorzitter, even twee dingen. Gedeputeerde Staten hebben soms van de Staten een mandaat gekregen om dingen te doen. Binnen dat mandaat moeten zij handelen en vindt achteraf verantwoording plaats. Als dan blijkt dat er dingen niet goed zijn dan is het aan de Staten wat zij daarmee doen. Een ander punt is dat wij als Staten, dat is heel vaak het geval in zulk soort gevallen, besluiten of wij al dan niet gaan voorfinancieren. Dan zou eigenlijk de motie zo moeten zijn: draagt de Staten op bij het aangaan van voorfinanciering heel goed te kijken naar de risico's. Dat staat niet in deze motie. Maar in principe is bedoeld dat wij, als Staten, heel goed op moeten letten. Dat moeten wij altijd wel. Maar nu vraagt u het nog een keer expliciet. Maar wat ons betreft is de motie overbodig."

De heer Simonse: "Dank u wel, voorzitter. Eerst een voorafje. Ik wil de heer Rijsberman er toch op wijzen dat hij in zijn bijdrage grossiert in bastaardvloeken en dat u het ook als normaal Nederlands beschouwd. Daar maak ik toch bezwaar tegen. Als u daar een toelichting op wilt, wil ik dat in de wandelgangen nog wel eens zeggen. Maar ik maak er wel bezwaar tegen. Voor de rest. Net als de VVD heeft verwoord en ook het CDA, is de motie eigenlijk overbodig. Ik vond het ook een hele goedkope motie. Als u dat echter anders ziet, moet u dat maar zeggen. We gaan straks een onderzoek Oostvaarderswold krijgen maar u hebt uw conclusie al getrokken: dat moeten wij niet meer doen. Een leerpuntje voor de toekomst. Zo komt dat bij mij over. Volgens mij is, als er straks een onderwerp is dat het waard is om onderzocht te worden, dat het Oostvaarderswold. Laten we dat nu maar afwachten en daar lering uit trekken. Maar ik vind dit zo goedkoop."

De heer Van Klaveren: "Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een vraag over de tweede constatering. De staatssecretaris zou op zijn woord zijn teruggekomen. Vervolgens staat er een zin die overigens Nederlands niet helemaal correct is geschreven. De staatssecretaris zou teruggekomen zijn op zijn woord. Mijn vraag is: over welke staatssecretaris heeft u het precies? En op welk specifiek woord is hij/zij dan teruggekomen?"

De heer Stuivenberg: "Voorzitter, dank u wel. Wij wachten de beantwoording van het college af."

De heer Siepel: "Dank u wel, voorzitter. Laat ik om te beginnen vooropstellen dat mijn fractie het nuttig, nodig en interessant vindt om welk onderwerp dan ook dat door een andere fractie wordt aangekaart, met elkaar te bespreken. Maar ik constateer dat er in de vergaderstructuur die wij in deze Staten hebben sinds het aantreden van deze Staten iets is ontstaan waarbij een onderwerp wat ons dwarszit, meteen in een motie vreemd aan de orde van de dag in de Staten besproken moet worden. In de vroegere structuur, ik wil niet alle zegeningen van hoe goed het vroeger was hier met u gaan delen, was het heel gebruikelijk dat als je een vraag had aan het

college, of als je een onderwerp had dat je graag wilde laten uitzoeken, het onderwerp in de commissiestructuur inhoudelijk met elkaar besproken werd. Dat je het college of de ambtelijke organisatie de kans gaf om uit te leggen welke aspecten er allemaal aan verbonden waren. Dat maakt dat bij de beoordeling van deze motie, ik dat heel erg mis. De constatering die de D66 fractie doet, daar wil ik hen wel de credits voor geven dat het misschien een punt van aandacht is waar wij het als Staten een keer met elkaar over moeten hebben. Maar het gaat er bij mij niet in dat wij dat aan de hand van een motie vreemd aan de orde van de dag zouden moeten doen. Een motie die direct een heel expliciete uitspraak van de Staten vraagt. Een uitspraak waar mijn fractie op dit moment de reikwijdte en de gevolgen niet van kan overzien. Die ook niet is onderbouwd met de voor en nadelen die misschien ook in deze motie zouden kunnen voorkomen. Dus het gesprek, wat mij betreft heel graag. Ik heb overigens de indiener van de motie ook gesuggereerd hoe het op een andere manier zou kunnen. Die suggestie heeft hij niet willen overnemen. Dat is een afweging die D66 zelf moet maken. Maar door het op deze manier te brengen kan mijn fractie niet anders dan de motie niet ondersteunen. Wij zullen daarom tegen deze motie stemmen."

De heer S.J. Kok: "Voorzitter, wij nemen de woorden van de heer Siepel ter harte. De intentie van de motie is op zich goed maar ik hoorde net dat de motie overbodig is, al praktisch is en het in de regelgeving al vervat is. Ik zou wel graag, omdat de motie nu aan de orde is, aan het college willen vragen in welke regelgeving dit al vastgelegd is. Het had op een andere manier gekund maar nu is de motie aan de orde en het lijkt mij voor het debat wel belangrijk dat wij dat weten. Om te kunnen toetsen of deze motie inderdaad overbodig is."

De heer Boshuizen: "Dank u wel, voorzitter. De juiste intentie van het college hebben wij zojuist mogen aanhoren bij de introductie van dit onderwerp. Daar nemen wij kennis van. Toch blijf ik aan de steun van 50+ voor deze motie vasthouden. Omdat in de afgelopen maanden bij herhaling van de zijde van het college is aangegeven dat de gang van zaken rond Oostvaarderswold ernstige financiële consequenties voor de provincie tot gevolg heeft gehad. Die consequenties zijn weer het gevolg van het feit dat er voorgefinancierd is. Dat houdt mijns inziens in dat wij hier uit kunnen gaan van een goed waarschuwingssignaal. Dit soort dingen mag sowieso niet meer voorkomen als er een risico is voor de financiële huishouding van onze provincie. Daarom steun ik deze motie en blijf ik er achter staan."

Mevrouw Bax: "Voorzitter, wij zijn eigenlijk wel voor deze motie. Wij willen echter wel even de reactie van het college afwachten. Dank u wel."

De voorzitter: "Dank u wel. Misschien is het goed als de gedeputeerde gelijk reageert. Dan kunt u (de heer Rijsberman) dat in uw repliek meenemen. Als u even plaats wilt maken voor gedeputeerde Witteman?"

Gedeputeerde Witteman: "Dank u wel, voorzitter. Ik kan de woorden die u sprak en ook die door de heer Van Wieren gesproken zijn, onderschrijven. De begroting is het belangrijkste financiële kader dat deze Staten eens per jaar vaststellen. Die begroting vormt voor het college het kader waarbinnen wij moeten opereren. Zelfs in die gevallen waar er bepaalde mandaten zijn, is de begroting nog steeds het kader dat voor ons van belang is. Binnen mijn rol als gedeputeerde van financiën, zie ik ook een extra verantwoordelijkheid in het bewaken daarvan. U kunt dat aan mijn collega's vragen. Als ik op strengere toon begint te spreken dan is het budgetrecht van de Staten in het geding. Dan moeten wij kijken hoe wij daar op een goede manier mee omgaan. Als u vraagt: waar staan die regels? Dan stel ik voor dat u daar de provinciewet op naslaat. Daar staat in wat op het gebied van de provinciefinanciën de regels zijn die daar gelden en daar is het budgetrecht ook vastgelegd. Nogmaals het is voor ons een belangrijk doel om te zorgen dat wij daar geen fouten maken. Dat gebeurt dus ook niet. Ook niet in het voorbeeld dat in de motie wordt genoemd. Want op 27 mei 2010 hebben deze Staten besloten een krediet van € 20.000.000 beschikbaar te stellen voor voorfinanciering in het kader van het project Oostvaarderswold. Dat besluit kunt u straks terugvinden want wij zullen al die stukken nog eens opnieuw produceren bij ons besluit van 10 april. Daar ziet u ook in op welke manier de Staten bij dat besluit zijn geweest op de risico's van voorfinanciering. Dus in die zin is het voorbeeld dat u in de motie noemt, een slecht voorbeeld. U draagt het college ook dingen op die in de

provinciewet al geregeld zijn. Dat maakt, volgens mij, de conclusie gerechtvaardigd dat de motie overbodig is."

De voorzitter: "Dank u wel. Mijnheer Rijsberman u mag wat mij betreft ook wel blijven zitten want we gaan nu de tweede termijn in. Ik neem aan dat u een aantal reacties heeft op gemaakte opmerkingen."

De heer Rijsberman: "Ja, dank u wel voorzitter. Ik constateer zowel uit de woorden van de gedeputeerde als uit de woorden van de heer Kramer van de VVD, dat er door de Staten een mandaat was gegeven voor voorfinanciering van € 20.000.000 voor het Oostvaarderswold. Ik constateer daar toch enige spanning met het feit dat wij nu geconfronteerd worden met een rekening die, als ik de getallen mag geloven, oploopt tot misschien wel € 140.000.000. Dan denk ik: ja er is toch iets niet helemaal goed gegaan. Dat is wat ik zou willen aanspreken met deze motie. Ik zal verder de reacties die ik gehoord heb nog even langs lopen. Mevrouw Boode van de PvdA."

De heer Van Wieren: "Voorzitter, kan de heer Rijsberman dan toch even antwoorden op mijn volgende vraag: gaat het nu over voorfinanciering grote projecten of gaat het over Oostvaarderswold?"

De heer Rijsberman: "Naar aanleiding van wat zich voorgedaan heeft bij Oostvaarderswold, gaat het om de voorfinanciering van toekomstige grote projecten. Waarbij ik hier van de gedeputeerde de opmerking krijg dat het al bestaande praktijk zou zijn. Ik zie een spanningsveld in de bestaande praktijk tussen dat waar wij hier expliciet in de Staten toestemming voor hebben gegeven en de financiële risico's die wij vervolgens op ons bordje krijgen. Dat is de reden voor mijn motie."

De heer Van Wieren: "Dat staat, naar mijn mening, niet in deze motie. Het gaat hier erover hoe ga je om met voorfinanciering van grote projecten. Wat dat betreft hebben wij daar net al over gesproken en is het bestaande praktijk hoe dat gaat. Dat heeft ermee te maken of je een mandaat geeft aan het college om dingen te doen. Dan moeten zij binnen dat mandaat handelen en anders hebben wij als Provinciale Staten ermee te maken en ligt het aan ons als Provinciale Staten wat voor besluit wij nemen. Als er achteraf andere dingen gebeurd zijn, dan heb je een hele andere discussie. Dan gaat het niet over deze motie."

De heer Rijsberman: "Ik wil de heer Van Wieren nogmaals danken voor zijn uitleg. Ik vraag me wel af, maar misschien moeten wij dat straks bij de koffie nog even bespreken, waarom hij denkt dat het verschil tussen € 20.000.000 en € 140.000.000 helemaal niet zo groot is."

De heer Van Wieren: "Voorzitter, daar gaat het op dit moment niet over. Het gaat over dit stuk met betrekking tot voorfinanciering. U hebt het over een bepaalde zaak."

De heer Rijsberman: "Ja, ik heb het over een aanleiding voor een motie. Ik heb die aanleiding aangestipt in de tekst van de motie. De motie zelf heeft betrekking op de toekomst. Niet op een casus die wij reeds hebben afgesloten. Ik constateer bij de constatering wel dat er een bepaalde praktijk is. Dat is de aanleiding. Dat is hoe ik er tegenaan kijk. Ik begrijp dat u het daar niet mee eens bent."

De heer Van Wieren: "Voorzitter, nogmaals de praktijk is zoals ik hem geschetst heb."

De voorzitter: "Prima. Maar ik stel voor dat wij deze discussie nu afronden en de heer Rijsberman vragen zijn tweede termijn af te ronden."

De heer Rijsberman: "Ja, ik wilde even ingaan op de reacties die ik gekregen had. De vraag van mevrouw Boode van de PvdA. De vraag: moeten wij eigenlijk wel voorfinancieren? Ik denk dat zoals de motie schetst dat de vraag is die iedere keer dat wij zouden voorfinancieren aan de orde zou moeten zijn. Moeten wij wel voorfinancieren in dit geval, met deze risico's? Dat is volgens mij de vraag die vervolgens voorligt. Dat wij van GS het verzoek tot het goedkeuren van

een voorfinanciering vaststellen. Ja, ik denk dat wij daar hetzelfde over denken. Vervolgens vraagt u heel terecht dat u graag een inventarisatie zou zien."

De voorzitter: "Interruptie van mevrouw Boode."

Mevrouw Boode: "Voorzitter, volgens mij heeft de heer Rijsberman niet begrepen wat ik zei. Ik zei, en dat blijkt ook uit deze hele discussie, dat de motie verwarrend is. De conclusie is staande praktijk. Natuurlijk wordt er als er besloten wordt om voor voorfinanciering te kiezen afgewogen wat daarvan de risico's zijn. Maar de teneur in uw verhaal is: moeten wij überhaupt wel voorfinancieren? Daarover zei ik: misschien moeten we eens inventariseren in wat voor situaties zich dat voorgedaan heeft, voordoet of voor kan doen."

De heer Rijsberman: "Ja, ik wilde net die laatste oproep van u van harte ondersteunen. Ik denk dat het een heel goed idee is om dat nu te inventariseren. Vooral ook om te kijken hoe groot de risico's zijn van de lopende projecten zoals die daar zijn. Ik zou daar graag een reactie van de gedeputeerde op horen. Of we kunnen inventariseren hoe groot de risico's zijn van lopende projecten."

De heer Van Wieren: "Voorzitter, met alle respect maar dat staat gewoon in de risicoparagraaf van onze begroting."

De voorzitter: "Wij beginnen nu een beetje van het ene onderwerp naar het andere onderwerp te wandelen. Ik stel voor dat we proberen bij de motie te blijven."

De heer Rijsberman: "Voorzitter, vindt u het goed als ik mijn reactie op de opmerkingen die gemaakt zijn verder vervolg?"

De voorzitter: "Het zou mijn verzoek zijn om dat kort af te ronden. Ik meen dat wij nog een paar agendapunten te behandelen hebben vanavond. Dus ik wil echt proberen tot een afronding te komen."

De heer Rijsberman: "Ik zal het kort doen. Dan kom ik bij de reactie van de heer Van Wieren. Hij zegt dat wij vooral achteraf controleren als Staten. Ik denk dat bij de staande praktijk, ik zal niet steeds verwijzen naar hetzelfde project, achteraf controle niet altijd een voldoende idee is. Vandaar mijn motie. De heer Simonse wijst mij op vloeken die ik in mijn tekst verwerkt zou hebben. Excuses als ik u daarmee op een manier geraakt heb. Dat is niet de bedoeling. Ik zal mijn best doen om het verder te vermijden. De heer Van Klaveren vraagt over welke staatssecretaris ik het heb. Ik denk dat het in dit geval, gezien de aanleiding, evident is dat het de heer Bleker betreft. De staatssecretaris heeft ook een voorganger. De staatssecretaris van, hoe heet het tegenwoordig, de voorganger daarvan heeft ons zijn woord gegeven. Dat is een van de redenen waarom ik het graag na het Oostvaarderswold had behandeld, over een bepaalde vergoeding van kosten. Hij blijkt daarin op zijn woord teruggekomen te zijn. Hij heeft gezegd: sorry, de kosten die u gemaakt heeft, krijgt u slechts ten dele. Dat is voor ons een financieel risico naar aanleiding waarvan ik deze motie heb opgesteld."

De voorzitter: "De heer Van Klaveren met een interruptie."

De heer Van Klaveren: "Voorzitter, ik snap helemaal niets van het verhaal dat u net ophangt. Echt super onduidelijk. Nog los van het feit dat het inhoudelijk niet helemaal klopt. De staatssecretaris. Mijn vraag is heel concreet: over welke staatssecretaris heeft u het? U geeft dan aan: staatssecretaris Bleker. Dan verwijst u naar de voorganger maar wat het dan precies is waar die persoon op terug is gekomen heeft u nog steeds niet verteld. U noemt wat en u gebruikt het woord bedragen, maar kunt u wat specifiekier zijn. Over welke staatssecretaris heeft u het nu? Of hebt u het over meerdere staatssecretarissen? En op welke woorden is hij of zij dan teruggekomen?"

De heer Rijsberman: "De betrokken staatssecretaris bij het project Oostvaarderswold is op dit moment de heer Bleker. Er zijn in het verleden schriftelijke toezeggingen gedaan over de

vergoeding van kosten. Daar zijn geen concrete bedragen bij genoemd. Dat was voor de bestuursrechter in Zwolle aanleiding om het bezwaar van onze kant af te wijzen. Maar er is wel gezegd dat kosten gemaakt door de provincie vergoed zouden worden. Op dat woord is de heer Bleker teruggekomen. Dat is wat ik concreet bedoel. Ik kan het niet concreter voor u maken dan ik nu zeg."

De heer Van Klaveren: "Nee, omdat het niet concreet is. Het punt is ook, staatssecretaris Bleker heeft wat dat betreft helemaal geen toezegging gedaan omdat een voorganger iets gezegd zou hebben, als ik uw verhaal helemaal kan volgen. Alleen is het de vraag wat er dan precies gebeurd is? "

De voorzitter: "Interruptie van de heer Bosma."

De heer Bosma: "Ik vraag mij af of deze behandeling zoals die nu is, in de geest van de motie is en de context ervan. Ik verbaas mij eigenlijk over de omvang van het onderwerp. Ik verzoek om de orde op dit punt te bewaken."

De voorzitter: "U hebt een punt in die zin dat wij het wel wat korter kunnen houden. Het wordt erg een tweegesprek. U hebt in feite ook een staatsrechtelijke discussie."

De heer Van Klaveren: "Ja, volgens mij verwees de PVV hier gewoon naar een bullit uit de betreffende motie, dus ik zie niet in waarom wij daar geen vragen over zouden kunnen stellen of daar niet over zouden kunnen uitwijden. Wij krijgen geen antwoord op een heel concrete vraag. Wat verduidelijking is handig om te weten of je voor of tegen een motie stemt."

De voorzitter: "Maar in de Staten is het niet ongebruikelijk dat u vragen stelt over onderwerpen waarvan u meent dat u ze moet stellen. Daar mankeert ook niets aan. U krijgt een antwoord dat u weliswaar niet bevalt maar u krijgt wel een antwoord. Ik kan me voorstellen dat andere Statenleden zeggen: hoe lang moet die discussie nu precies doorgaan? Ik breek hem niet direct helemaal af maar ik verzoek u wel om het tot een afronding te brengen want het moet geen tweegesprek worden. Het is een vergadering van de Staten als geheel."

De heer Van Klaveren: "Daar maken wij gelukkig deel van uit. Ik wacht nog even af wat D66 voor reactie heeft en anders is het wat mij betreft klaar. Ik vind het een onsamenvattend verhaal."

De voorzitter: "Mijnheer Rijsberman wilt u opnieuw proberen tot een afronding te komen?"

De heer Rijsberman: "Ja hoor. De overige opmerkingen hielden volgens mij geen vragen in of opmerkingen waarvan ik de behoefte heb om erop in te gaan. Ik wil het dus hierbij laten. Dank u wel."

De voorzitter: "Dank u wel. Dan ga ik over tot stemming. Wie van u steunt deze motie?"

De heer Stuivenberg: "Voorzitter, wij zouden graag 2 minuten schorsen."

De voorzitter: "Dat is een ordevoorstel en een ordevoorstel gaat altijd door. Wij schorsen 2 minuten."

(Schorsing)

De voorzitter: "De heer Stuivenberg had om de schorsing gevraagd dus hij krijgt het woord. Het woord is aan de heer Stuivenberg."

De heer Stuivenberg: "Voorzitter, dank u wel. De toelichting van het college is voor ons heel erg duidelijk. Wij hebben wel de vraag hoe wij dit nu moeten zien in het licht van het coalitieakkoord waarin is opgenomen dat er geen Rijksplannen zonder Rijksmiddelen worden aangevat. Dat slaat toch ook op voorfinanciering. Heeft dat betrekking hierop en zou de motie daar een bijdrage aan leveren? Of ziet het college dit toch anders?"

De voorzitter: "Ik heb er even moeite mee om het debat weer te heropenen. Ik was op het punt van stemming. Op het punt van stemming heeft u om een schorsing gevraagd. Die heeft u gekregen maar wij gaan echt de stemming in en niet een nieuwe termijn in met een debat en vragen. Dat is niet mijn bedoeling. Dat lijkt mij niet juist."

De heer Rijsberman: "Voorzitter?"

De voorzitter: "Uitsluitend over de orde."

De heer Rijsberman: "Ja, uitsluitend over de orde. Wij hebben net tijdens de schorsing kort overleg gehad met de gedeputeerde. Misschien jammer dat het niet in het verslag komt maar de strekking was dat wij op een bepaalde manier omgaan met risico's in de toekomst bij projecten. Dat maakt voor mij, op dit moment, de motie overbodig. Daarom wil ik de motie intrekken."

De voorzitter: "De motie is ingetrokken. Er komt geen stemming. Wij gaan over naar de motie die aangekondigd is door de Partij voor de Dieren over jacht met lichtbakken. Mevrouw Bax."

De heer Simonse: "Voorzitter, even een klein dingetje. Zouden we de interruptiemicrofoons mogen gebruiken om het debat wat levendiger te krijgen?"

De voorzitter: "Daar is niet echt wat op tegen. Ik roep u op om een beetje zorgvuldig om te gaan met hoeveel tijd wij aan een aantal onderwerpen besteden. Want de moties vreemd aan de orde van de dag, ik werd er net ook al over aangesproken door presidiumleden, en wij moeten het er in het presidium nog maar eens over hebben, worden nu zo dominant in de reguliere vergadering dat wij er nog eens opnieuw met elkaar over moeten praten hoe wij nu precies omgaan met moties vreemd aan de orde van de dag. Er is door diverse Statenleden een beroep op mij gedaan: probeert u het nu toch iets bondiger te houden dan wij tot nu toe doen. Dat wil ik dan bij deze motie gaan uitproberen, als u het goedvindt. Mevrouw Bax heeft het woord om de motie aan te bieden."

Mevrouw Bax: "Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een motie. Wij willen namelijk dat de ontheffing wordt ingetrokken voor het gebruik van kunstlicht bij de jacht op vossen in het Greppelveld. Als voorbeeld: u hebt waarschijnlijk wel eens meegemaakt dat u ergens in het donker rijdt met de auto en er staat ineens een dier langs de weg of zelfs op de weg. Het dier staat doodstil in het licht van uw koplampen. Het gebruik van lichtbakken heeft min of meer hetzelfde effect. Een dier raakt verstijfd en verblind en wordt, in dit geval, ook nog eens neergeschoten. Dus wellicht kunt u min of meer begrijpen waarom dit een omstreden jachtmiddel is. Dit jachtmiddel, het gebruik van kunstlicht, is volgens het Benelux verdrag een illegaal middel. Vorig jaar wilde faunabeheer gebruikmaken van lichtbakken bij het afschieten van vossen en konijnen aan dijken in Flevoland. De rechter in Zwolle heeft toen uitgesproken dat Flevoland die ontheffing moest intrekken op basis van het Benelux verdrag. Vergelijkbare zaken zijn aangespannen in andere provincies en zijn ook gewonnen. Friesland is inmiddels in hoger beroep gegaan. De Raad van State heeft vragen gesteld aan het Benelux gerechtshof. Maar dat laat nog enige maanden op zich wachten. Het zijn zaken die af en toe wel drie jaar duren. Om die reden zijn er diverse provincies geweest, waaronder Zuid-Holland en Friesland en Utrecht, die ontheffingen voor het gebruik van kunstlicht hebben ingetrokken ofwel geschorst. Dat is precies wat wij met deze motie ook willen. Het is namelijk zo dat vorig jaar de jagers van faunabeheer een ontheffing aangevraagd hebben bij de provincie Flevoland voor het afschieten van vossen aan dijken met behulp van kunstlicht. Dat is voor de rechter gekomen. De rechter heeft op basis van het Benelux verdrag uitgesproken dat deze ontheffing direct ingetrokken moest worden omdat het gaat om een illegaal jachtmiddel. Om deze reden vinden wij nu ook dat de ontheffing voor het Greppelveld ingetrokken moet worden. Dat is het eigenlijk. Dat is de strekking van de motie."

De voorzitter: "Dank u wel. Dan zou ik willen voorstellen dat wij eerst de gedeputeerde het woord geven want dan kent u gelijk de mening van het college. Dat is misschien wel zo efficiënt. Dan kunnen wij proberen het in één termijn in een debat met de Staten af te doen en

dan tot stemming te komen. Gaat u daarmee akkoord? Ja doen we het zo? De motie wordt intussen verspreid. Misschien wil de gedeputeerde een reactie vanuit het college geven."

Mevrouw Bax: "O, de motie is trouwens ingediend samen met de SP en 50+."

Gedeputeerde Witte: "Ik vervang gedeputeerde Blik. Voorzitter, helaas is de portefeuille dierenwelzijn binnen ons college niet verdeeld. Dat heeft als voordeel dat wij ons eigenlijk allemaal betrokken voelen bij de belangen van dieren. Op grond daarvan zou je natuurlijk kunnen zeggen: de motie, zoals die hier nu ligt, is sympathiek want hij is er voor de dieren. Maar we hebben ook nog even gekeken wat nu de werkelijke situatie is met betrekking tot de ontheffing die door ons verleend is. Hoe verhoudt zich dat nu tot die provincies, die die ontheffing, zoals net werd gezegd, tijdelijk hebben ingetrokken. Wij hebben de ontheffing verleend. Bij het verlenen van die ontheffing zijn geen bezwaren gemaakt. Daarmee wordt de ontheffing dan ook definitief. Dat is anders dan in die provincies waar de ontheffingen geschorst zijn omdat daar bezwaar tegen de betreffende ontheffing was gemaakt. Onze adviseurs zeggen: op het moment dat wij nu die ontheffing intrekken, leidt dat bij de houder van de ontheffing tot een bezwaar in de richting van de provincie. Zolang er geen uitspraak is in het hoger beroep dat door Friesland is aangespannen, is de kans heel groot dat wij vervolgens gedwongen worden de ontheffing weer te verlenen. We hebben op dit moment niet echt een juridische grond om de ontheffing in te trekken. Het is aan u om daar verder een besluit over te nemen. Maar het is bestuurlijk gezien op het moment dat je over die kennis beschikt niet helemaal netjes om toch een ontheffing in te trekken. Het is namelijk een recht dat je gegeven hebt en als je dat intrekt dan doe je dat omdat je het doel daarvan wel goed vindt terwijl je eigenlijk weet dat het een besluit is dat geen stand houdt in een bezwaarprocedure. Vandaar dat het advies van het college, ondanks de goede bedoelingen van de motie, toch is om de ontheffing op dit moment niet in te trekken en de uitspraak van het hoger beroep dat Friesland heeft aangespannen af te wachten."

De voorzitter: "Is er behoefte om hier debat over te voeren of kunnen wij tot stemming overgaan?"

De heer Van Klaveren: "Ja, wij willen graag even schorsen."

De voorzitter: "Een paar minuten?"

De heer Van Klaveren: "Twee."

De voorzitter: "2 minuten. Wij schorsen 2 minuten."

(Schorsing)

De voorzitter: "Het woord is aan de heer Van Klaveren."

De heer Van Klaveren: "Wij hebben even overleg gehad over datgene wat net ook door het college naar voren werd gebracht. Wij zijn van mening dat het inderdaad een beetje vreemd is om een ontheffing tussentijds in te trekken als hij verleend is en het is nog lopende. Ja, lastig."

De voorzitter: "Mag ik dat zien als een stemverklaring. Zijn er andere fracties die behoefte hebben om een stemverklaring af te leggen? VVD, de heer De Reus."

De heer De Reus: "Voorzitter, de VVD fractie is het eens met de PVV fractie. Wij zullen ook tegen deze motie stemmen. Bovendien is het effect van de motie materieel per definitie nul. Want de vergunning met kunstlicht, waar mevrouw Bax het over heeft, eindigt op 31 maart. 31 maart is over drie dagen. Dus zelfs als de motie zou worden aangenomen en u iets opdraagt, dan betekent dat, dat voordat hij tot effect komt het 31 maart is. Het is dus een zinloze motie."

De heer Oost: "Bij ons gaat het licht uit."

De heer Pels: "Dank u wel, voorzitter. Wij geven toch het voordeel van de twijfel aan de vossen in dit geval. Wij zien eigenlijk geen noodzaak om die rechterlijke uitspraak af te wachten. Als je dan op je vingers wordt getikt dan is dat maar zo. Dit is gewoon geen wenselijke methode van jacht. Dat is niet voor niets in de wet vastgelegd. Wij zullen de motie dus ondersteunen."

De heer Boshuijzen: "Als het praktische effect is zoals wij net hoorden, namelijk dat over twee dagen die vergunning toch afloopt, dan lijkt mij de intentie om geen nieuwe vergunningen op dit punt af te geven, zojuist ook impliciet uitgesproken, voldoende. Dan is dat reden voor mij om voor die motie te stemmen."

De voorzitter: "Ik hoor de gedeputeerde twijfelen of het verhaal van de datum waar is. Misschien moeten wij dat even uitzoeken wat anders krijgen wij daar misverstanden over."

Gedeputeerde Witte: "Voorzitter ik ben vanavond nog ambtelijk geïnformeerd dat de ontheffing tot 2013 loopt."

Mevrouw Bax: "Voorzitter, een soort stemverklaring. De uitspraak kan nog anderhalf jaar en soms zelfs zeven jaar op zich laten wachten. Dat is dus de reden waarom wij vragen om deze ontheffing per direct in te trekken. Omdat het gewoon in strijd is met het Benelux verdrag. Kan ik nog een schorsing aanvragen? Ja? Oké, heel graag. 5 minuten."

De voorzitter: "5 minuten schorsing."

(Schorsing)

De voorzitter: "Wij zouden 5 minuten schorsen. Dat zit er nu op. Ik verzoek iedereen zijn plaats weer in te nemen. Wij waren bezig met de stemverklaringen. Ik deed een poging om tot stemming over te gaan. Mevrouw Bax was nog bezig met haar stemverklaring. Misschien wilt u die afmaken na deze schorsing. Maak uw stemverklaring alstublieft af dan gaan wij over tot stemming."

Mevrouw Bax: "Ja, ik begrijp dat ik de motie op dit moment niet kan aanpassen. Ik stel de motie uit. Ik trek hem bij dezen in."

De voorzitter: "Prima, dan wordt ook deze motie niet in stemming gebracht. Ik wil even een orde bij u in bespreking brengen. We hebben nog twee moties vreemd aan de orde van de dag te behandelen. De ene is de motie van de PVV over de gevolgen van het Oostvaarderswold. De tweede is de motie over het onderzoek procesgang Oostvaarderswold. In het presidium is daar over gesproken en was de redenering: zij gaan beide over het Oostvaarderswold en ze gaan beide over de te trekken conclusies uit de ontstane situaties. Maar beide hebben een meningsverschil als je de meningen bekijkt ten opzichte van elkaar over hoe je dan omgaat met de situatie zoals die nu is. Daardoor leek het het presidium in de rede te liggen om de twee moties tegelijkertijd te behandelen zodat het uitgediscussieerd kan worden. De heer Van Klaveren gaf net het signaal af, dat pak ik maar gelijk even op, dat hij liever zou zien dat de PVV motie apart in behandeling wordt genomen en niet tegelijkertijd met de andere motie. Daarmee doet hij in feite een ordevoorstel. Ik probeer wat tijd te winnen. U hoeft daar, denk ik, niet een lang betoog over te houden. Het is een vrij principiële keuze. Dus ik wil gewoon aan de Staten voorleggen, bij stemming, zullen wij de moties apart van elkaar behandelen zoals het voorstel van de heer Van Klaveren is? Wie gaat daarmee akkoord? Apart behandelen dus. Even de handen goed opsteken. Mevrouw Boode maakt bezwaar."

Mevrouw Boode: "Voorzitter ik zou graag willen weten welke volgorde u dan hanteren wilt."

De voorzitter: "Dan gaat de meest verstrekkende per definitie eerst. Dan wordt dus de motie van de PVV eerst behandeld. Mag ik uw handen nog even zien want u moet zich daar toch echt over uitspreken. Ik ga niet tellen. Wie is er tegen? Niemand. Dan is het voorstel van het presidium verworpen en gaan wij ze apart behandelen. Mijnheer Van Klaveren wilt u uw motie aanbieden? Dat doet de heer Jansen."

De heer Jansen: "Voorzitter ik zal mijn motie eerst aan u overhandigen, dan kan hij worden vermenigvuldigd voor de Staten. Daarna zal ik mijn toelichting erop geven."

De voorzitter: "Ik heb begrepen dat de SP als mede indiener daar ook graag iets over wil zeggen. Dus misschien kunt u dat gelijk doen. Dan kunt u daarna uw toelichting geven."

De heer Stuivenberg: "Voorzitter wij zouden graag een verklaring vooraf willen geven."

De voorzitter: "U bent mede indiener. U hebt mij het signaal gegeven dat u bij de indiening daar iets over wilt zeggen. Dat mag u doen als mede indiener. Dus ga uw gang."

De heer Stuivenberg: "Voorzitter artikel 80 van het reglement van orde geeft aan dat een motie vreemd aan de orde van de dag op de agenda kan worden geplaatst wanneer hij naast de indiener door twee andere partijen mede wordt ondertekend. Dat staat los van elke vorm van de inhoud. De inhoud blijft voor de partij die als indiener indient. Zo heeft de SP, op grond van het feit dat het niet strijdig is met de grondwet noch met ons beginselprogramma, de stelling dat wij het altijd mogelijk zullen maken dat een motie op de agenda komt. Dat heeft ook in dit geval plaatsgevonden. Dus wij zijn niet verantwoordelijk voor de inhoud maar hebben het wel mogelijk gemaakt dat de PVV de motie op de agenda kon krijgen. Dank u wel."

De voorzitter: "Waarvan akte. Mijnheer Jansen."

De heer Jansen: "Voorzitter, waar het hier vanavond om gaat is vertrouwen. Vertrouwen dat Oostvaarderswold in goede handen was van een gedeputeerde die precies wist wat hij deed. Vertrouwen dat de Staten het afgelopen jaar, dus zeker ook daarvoor, juist, adequaat en volledig zijn ingelicht. Vertrouwen dat het ook financieel op orde was. En vertrouwen dat de inwoners van Flevoland nooit de dupe konden worden van dit project. De betrokken agrariërs waren echter al de dupe. Laten wij hopen dat wij dit nu eindelijk kunnen herstellen. Sinds 20 oktober 2010 was duidelijk dat er geen cent meer zou komen van het Rijk voor alle uitgaven die wij daarna nog als provincie deden. Toch zijn wij doorgegaan. Omdat en ik citeer: 'we anders ons deel van de afspraken niet nakwamen. Dit zou een reden kunnen zijn voor het Rijk om ook haar afspraken niet na te komen'. Aldus gedeputeerde Witteman. Daarnaast hadden wij ook de situatie Horsterwold en Kotterbos. Toevallig vielen deze binnen het gebied van het Oostvaarderswold. Maar in de toekomst, als Oostvaarderswold zou doorgaan, zou het ook onderdeel daarvan kunnen uitmaken. Maar bij de behandeling werd gezegd: nee, dit is een apart onderdeel. Dit moeten we niet zien in relatie tot Oostvaarderswold. Een meerderheid van de Staten geloofde gedeputeerde Blik en opnieuw werd er bijna € 10.000.000 in Oostvaarderswold gestopt. Deze maand is Oostvaarderswold als een zeepbel uit elkaar gespat, voorzitter. Een zeepbel met gigantische negatieve effecten voor Flevoland. Een keihard nee bij de Raad van State. Omdat het Inpassingsplan geen deugdelijke financiële dekking heeft. Hiervoor heeft de PVV al vanaf het allereerste moment dat zij in de Staten zat, gewaarschuwd. € 241.000.000 was het bedrag waarop wij aanspraak mochten maken vanwege keiharde afspraken. Herhaaldelijk heeft de PVV gevraagd waarop dit gebaseerd was. Er werd gewezen naar deze afspraken. Afspraken die wij nooit hebben gezien maar die wel zo hard waren dat wij de gang naar de rechter met veel vertrouwen tegemoet konden zien. Deze afspraken leken uiteindelijk boterzacht, voorzitter. Boterzacht en de signalen kwamen in de afgelopen zes maanden al langzaam binnen. Plotseling konden wij ook met € 140.000.000 het project rond krijgen. Deze vermindering met € 100.000.000 kwam zomaar uit de lucht vallen. Werd hier soms al een voorschot genomen op een negatieve uitspraak? Vervolgens werden de Staten geadviseerd in te stemmen met een bindend mediation traject waarvan de uitkomst ongewis was. Dus in plaats van een keiharde afspraak waarin wij recht hadden op € 241.000.000, moesten wij plotseling genoegen nemen met een onzeker traject maar wel met een bindende uitspraak. Dit traject is nooit begonnen omdat het Rijk zo zeker van haar zaak was dat zij een uitspraak van de rechter met vertrouwen tegemoet zag. De Raad van State was dan ook zeer duidelijk. Stoppen. En nu komt de strop zo mogelijk voor rekening van de inwoners van Flevoland. Vervolgens kwam er een keihard nee bij de bestuursrechter te Zwolle, met betrekking tot de afspraken met het Rijk. Dezelfde afspraken waarvan wij 100% zeker waren dat

wij gelijk zouden krijgen. Sterker nog wij zijn zelfs de rechtsgang begonnen tegen het Rijk. Met belastinggeld van de inwoners van Flevoland. Eind vorig jaar was er een besloten bijeenkomst waarin wij werden bijgepraat door de advocaat. Verliezen was eigenlijk geen optie. Op grond van de keiharde afspraken stemde de meerderheid van deze Staten in met de rechtsgang. Dit geld zijn wij nu kwijt. Dat is echter natuurlijk niet het enige. Onze relatie met het Rijk en het aanzien van de politiek zijn hierdoor natuurlijk geschaad. De provincie twijfelt nog of zij in hoger beroep gaat. Hoe lang blijven wij onszelf nog voor de gek houden? Wij stonden ijzersterk in onze claim richting het Rijk. En nu, na de uitspraak, hebben wij recht op maximaal € 81.000.000. Let wel, maximaal. Overigens als men de uitspraak goed bestudeert, is daarvan € 61.000.000 specifiek voor Oostvaarderswold en niet de volledige € 81.000.000. De vraag is nu dus hoe groot het fiasco werkelijk gaat worden. De provincie heeft al meer dan € 100.000.000 uitgegeven. Het is dus duidelijk dat wij een behoorlijk gat hebben in de financiële afwikkeling. Ook hiervoor heeft de PVV al van meet af aan gewaarschuwd. Vorig jaar hebben wij gevraagd om verschillende scenario's die rekening hielden met een mogelijk nee bij de Raad van State. De PVV heeft meerdere keren gevraagd om een risicoanalyse. Tevens hebben wij herhaaldelijk gevraagd om een exit strategie. Deze zaken zijn er nog steeds niet. Een goed bestuurder heeft hier natuurlijk rekening mee gehouden. Dat is wederom een uitspraak van gedeputeerde Witteman, eind vorig jaar. Toch moesten de Staten onlangs instemmen met nog eens 4 weken extra uitstel om alles voor te bereiden. Blijkbaar had de gedeputeerde deze zaken dus gewoonweg niet op orde. Deze zelfde gedeputeerde heeft zich vorig jaar financieel laten bijscholen voor meer dan € 10.000. Dus een bestuurder die zelf erkende dat zijn financiële kennis tekortschoot, was verantwoordelijk voor een van de grootste projecten van onze provincie. Met gigantische financiële consequenties. Terug naar het begin van mijn betoog, voorzitter. Vertrouwen, dat is waar het hier om draait. Wat de PVV betreft hebben wij totaal geen vertrouwen in het feit dat deze gedeputeerde, die zo opzichtig heeft gefaald in de afgelopen periode, de juiste persoon is om de financiële schade die nu is ontstaan, op te lossen of te beperken. Temeer daar de gedeputeerde nu zelfs op de stoel van de rechter is gaan zitten door doodleuk alle schuld bij staatssecretaris Bleker neer te leggen. Omdat die zijn afspraken niet zou nakomen. De rechter oordeelde echter anders. Maar blijkbaar heeft deze, volgens gedeputeerde Witteman, verkeerd geoordeeld. Daarom heeft de PVV geen andere keuze dan een motie van wantrouwen tegen gedeputeerde Witteman in te dienen. Wat ons betreft mag een andere gedeputeerde proberen te redden wat er nog te redden valt. Maar wel in volledige samenspraak met de Staten. Dit wil overigens niet zeggen dat wij gedeputeerde Blik de aangewezen vervanger vinden. In de vorige Statenperiode was zij immers verantwoordelijk voor Oostvaarderswold. Mocht uit de mogelijke Statenenquête die eveneens misschien wordt aangenomen hierna, blijken dat ook deze gedeputeerde grote missers heeft begaan in het verleden. Dan kan ook gedeputeerde Blik van de PVV een motie van wantrouwen tegemoet zien. Als punt voor de fractie van D66 en natuurlijk ter geruststelling van de VVD, de PVV is wel consequent. Dank u voor uw aandacht."

De voorzitter: "Dank u wel. Dit was de aanbieding in de eerste termijn van de PVV fractie. Zijn er fracties die hierop willen reageren voor de eerste termijn? De heer Simonse."

De heer Simonse: "Mag dit van achter de interruptiemicrofoon?"

De voorzitter: "Dat mag. Als u het debat met de heer Jansen aan wilt gaan. Dan wil ik de heer Jansen vragen achter de kathedraal te blijven staan want u krijgt waarschijnlijk een aantal vragen of opmerkingen waarop u dan kunt reageren."

De heer Simonse: "Voorzitter, om dezelfde reden als de SP net aangaf, hebben wij ook dit debat gesteund. Niet om de heer Witteman te beschadigen maar wel om het debat plaats te kunnen laten vinden. Het gaat over vertrouwen. Het is onze constatering dat in de afgelopen maanden de PVV het zich eigengemaakt heeft om voordat er onderzoek is gepleegd en voor de discussie uit, conclusies te trekken. Dat doet zij in dit geval ook. Zij weet dat er een onderzoek op stapel staat. Waarom wacht u dit onderzoek niet af? De vragen die u stelt zijn ook onze vragen. Die willen wij in het onderzoek beantwoord krijgen. Waarom wacht u het onderzoek niet af?"

De heer Jansen: "Dank u wel, voorzitter. Het onderzoek is wat betreft de PVV absoluut noodzakelijk. Maar daarin wordt met name de periode voordat de PVV in de Staten zat, behandeld. Wat ons betreft is op dit moment al voor 100 % duidelijk dat gedeputeerde Witteman in de periode dat de PVV wel in de Staten zit, fouten heeft gemaakt. Hij heeft de Staten onjuist, onvolledig en niet adequaat geïnformeerd. Vandaar dat wij op dit moment zeggen: gedeputeerde Witteman heeft hierin missers gemaakt. We hebben er geen vertrouwen in dat hij het verdere traject op een juiste wijze gaat invullen. Dus vandaar de motie van wantrouwen tegen gedeputeerde Witteman."

De voorzitter: "Dank u wel. Dat was het mijnheer Simonse? De heer Stuivenberg. Ga uw gang. Ik beschouw dit ook als de eerste termijn. Voor alle duidelijkheid. Het zijn geen interrupties op de aanbieding. Wij zijn nu bezig met de eerste termijn."

De heer Stuivenberg: "Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de heer Jansen namens de PVV gebruikt hele grote woorden. Hij heeft het over vertrouwen en het schaden van vertrouwen. Terwijl hij op geen enkele wijze kan aantonen dat dit ook heeft plaatsgevonden door ons college noch door onze gedeputeerde. Ik vind het voorbarig. Ik begrijp ook geenszins waarom u het onderzoek niet afwacht."

De heer Jansen: "Dank u wel, voorzitter. Met name de afgelopen zes maanden hebben overduidelijk aangetoond dat er onjuiste informatie is verstrekt. De € 241.000.000, de keiharde afspraak, was niet hard, getuige de uitspraak van de bestuursrechter in Zwolle. Daarnaast bleek ook overduidelijk met de uitspraak van de Raad van State dat ook rond de financiële afwikkeling van het project zaken schortten. Op dat moment is het voor de PVV een uitgemaakte zaak. Dan hoeven wij niet te wachten op een Statenenquête. Nogmaals wat ons betreft vindt deze plaats maar dan ook met het oog op de rol van andere collegeleden zoals mevrouw Blik. Nogmaals, wat ons betreft, heeft de heer Witteman overduidelijk hierin gefaald."

Mevrouw Luyer: "Dank u wel, voorzitter. Ja, de PVV grossiert in moties van wantrouwen. Daarmee wordt dit eigenlijk een loos gebaar. Het CDA is van mening dat uitspraken van zowel Raad van State als de bestuursrechter zodanig haaks staan op de informatie die altijd door GS aan PS is verstrekt, dat er alle aanleiding is om onderzoek te doen. Maar het CDA vindt ook dat je de dingen in de juiste volgorde moet doen. Eerst de feiten, dan de politieke beoordeling. En niet andersom. Waarop baseert u al uw oordelen? Denkt u dat dit bijdraagt aan vertrouwen?"

De heer Jansen: "Dank u wel, voorzitter. Mag ik eerst een wedervraag stellen? Wij grossieren in moties van wantrouwen? Kunt u mij alle moties opnoemen die wij hieromtrent hebben ingediend?"

Mevrouw Luyer: "Nou, het gaat ook om de PVV landelijk. Waarom zo snel het zwaarste middel inzetten? Wij hebben hier al eerder een motie aan de orde gehad. Dat hoef ik u niet uit te leggen. Die kwam ook maar uit de lucht vallen. Daarmee beschadigt u eigenlijk het aanzien van de politiek. Dat is het ernstige van de zaak. Maar daar gaan we misschien op een ander moment nog over doorspreken. En ik sluit aan bij mijn collega van de SP dat u hele grote woorden gebruikt over vertrouwen, maar wel al oordeelt voordat de feiten op tafel liggen."

De heer Jansen: "Voorzitter, ik oordeel dat het CDA haar woorden niet kan waarmaken want dit is de eerste motie van wantrouwen in de Staten die de PVV indient. Jawel."

Mevrouw Luyer: "U hebt ons een keer eerder verrast met een motie van wantrouwen. Als u dat zelf niet meer weet."

De heer Jansen: "Er is een essentieel verschil tussen een motie van wantrouwen en een motie van afkeuring."

Mevrouw Luyer: "O, een motie van afkeuring. Ja, dat is heel iets anders inderdaad! Ja, dat draagt bij aan vertrouwen."

De heer Jansen: "En wat betreft uw opmerking over de volgorde; naar de mening van de PVV is dit de juiste volgorde."

Mevrouw Luyer: "Ja, daar zijn wij ook al mee vertrouwd maar dat delen wij helemaal niet met u."

De voorzitter: "Even terug naar de heer Stuivenberg want ik liep net iets te snel bij hem weg. Dan kom ik daarna bij de heer Pels."

De heer Stuivenberg: "Ja voorzitter, ik had de heer Jansen willen vragen, en dat vraag ik hem nu bij deze, of hij het met mij eens is dat als je naar de uitspraak van de Raad van State kijkt en je kijkt naar de uitspraak van de bestuursrechter als het gaat om het financiële deel, dat daar dan een discrepantie inzit? Zolang die discrepantie er niet uit is, is het toch voor u onmogelijk om ons college als onbetrouwbaar te benoemen?"

De heer Jansen: "Zelfs met een discrepantie is het nog steeds overduidelijk dat hier is geblunderd door gedeputeerde Witteman."

De heer Pels: "Voorzitter dit heeft nu een beetje het karakter van een debat maar u hebt ons ook gevraagd onze eerste termijn te doen. Dat wil ik dan toch maar doen met uw permissie. Ons eerste gevoel bij deze motie was dat hij eigenlijk tegen de verkeerde persoon gericht is. Mogelijk ook in de verkeerde zaal en op het verkeerde tijdstip. Want u gaat wel heel makkelijk voorbij aan de rol van het Kabinet. Het is het Kabinet dat van koers veranderd is. Het is het Kabinet dat afspraken schendt. Het is ook het Kabinet dat de rekening hiervan bij onze inwoners neerlegt. Dus ik zou u eigenlijk willen oproepen: dien uw motie van wantrouwen in tegen staatssecretaris Bleker. Misschien kan de heer Van Klaveren dat doen. Dat scheelt dan ook weer een postzegel. U staat ook niet alleen in uw wens om de informatie boven tafel te krijgen. Ook wij willen de onderste steen boven hebben. Dit is een majeur project voor de provincie geweest. Ook heel erg belangrijk voor de PvdA. Dus natuurlijk willen wij weten wat er gebeurd is en wat er is misgegaan. Er komt een feitenoverzicht aan. Er komt mogelijk een onderzoek van de Staten aan. Wacht dat af en trekt dan uw conclusie. Waarom doet u dat niet? Dat is mijn vraag aan u."

De heer Jansen: "Voorzitter, de PvdA maakt dezelfde denkfout als D66. Het Kabinet schendt geen afspraken. De Raad van State en de bestuursrechter hebben allebei geoordeeld. Zij hebben allebei negatief geoordeeld. In het nadeel van de provincie. Waarom gaat u op de stoel zitten van de bestuursrechter dan wel van de Raad van State?"

De heer Pels: "Wij gaan helemaal op geen enkele stoel zitten. Hoe waardeert u dan het feit dat de rechter gezegd heeft: het Rijk moet wel die € 81.000.000 betalen? Waarom zou de rechter dat doen als er geen enkele afspraak onder ligt?"

De heer Jansen: "Als u beter had geluisterd had u al gehoord dat het € 61.000.000 was. Dat is de afspraak die hard is. En voor de rest is er geen afspraak."

De heer Pels: "Dus er is wel een afspraak."

De heer Jansen: "Dat is de afspraak die hard is. Dat is hetgeen dat ook wordt nagekomen. € 61.000.000. Dat is wat de uitspraak zegt. En het is geen € 241.000.000."

De heer Rijsberman: "Voorzitter, bij interruptie."

De voorzitter: "Ho, ho mijnheer Rijsberman. U hebt pas het woord als u het gekregen heeft. Er was even een debatje tussen de heer Pels en de heer Jansen gaande. Dat maken wij even af en dan krijgt u het woord."

De heer Pels: "U toont hiermee al uw inconsequentie aan. Want op het moment dat een rechter zegt: blijkbaar liggen er afspraken tussen twee partijen en wij waarderen dat op deze manier;

namelijk: Rijk u moet dit bedrag betalen. Ik geef gelijk toe dat dit niet het bedrag was waar wij op gehoopt hadden. Het was ook niet het bedrag waar wij op gerekend hadden als provincie. Dat is een terecht punt. Het is natuurlijk ook niet zo dat er helemaal geen afspraken lagen over dit traject. Het loopt al vanaf 2006. Daar gaat u wel heel gemakkelijk aan voorbij."

De voorzitter: "Tot slot de heer Jansen en dan ga ik over naar de heer Rijsberman."

De heer Jansen: "Voorzitter, er is herhaaldelijk heel duidelijk door de gedeputeerde aangeven dat er een keiharde afspraak was voor € 241.000.000. Dat klopt niet. Dat is de reden dat de PVV deze motie indient en wij zullen hem ook handhaven."

De heer Rijsberman: "Dank u wel, voorzitter. Ik wilde net even inhaken op de bedragen die werden genoemd en erop wijzen dat de Raad van State in haar uitspraak het bedrag van € 108.000.000 heeft genoemd dat de heer Bleker in alle redelijkheid aan ons zou moeten doen toekomen. Dat is wel wat meer dan het bedrag dat ik u net hoorde noemen. Ik begrijp dat het bedrag € 240.000.000 zou zijn als wij het plan uitvoeren zoals wij dat oorspronkelijk hadden bedacht. Nou, dat gaan wij niet doen dus ik denk dat die kosten ook niet aan de orde zijn. Dus wij hebben het over € 108.000.000 en dat is natuurlijk een aanzienlijk hoger bedrag dan ik de heer Bleker heb horen noemen. Ik denk dat dat ook is waar de PvdA op reageert. Aangezien ik dit ook moet opvatten als mijn eerste termijn wil ik verder hierbij toch ook wel benadrukken, in aansluiting op de woorden van de PvdA, dat wij het idee hebben dat u hier tegen de verkeerde persoon een motie van wantrouwen indient. Als wij de situatie beoordelen, zien wij op dit moment een gedeputeerde die zich op het moment dat hij hier kwam zitten in een hoek geverfd zag als het gaat over Oostvaarderswold. Het is nu ook bekend dat de brief van de heer Bleker van oktober 2010 dateert en dat de heer Witteman hier toen nog niet zat. Naar ons idee is hij met de situatie die hij hier aantrof, op een zeer vertrouwenswaardige manier omgegaan. Ik denk, dat dat ook wel een indicatie is over hoe wij hier straks over zullen stemmen. Ik wil het daarbij laten. Dank u wel."

De heer Jansen: "Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de opmerking over € 61.000.000 dan wel € 108.000.000 denk ik dat de bestuursrechter in Zwolle zeer duidelijk is geweest. € 81.000.000 waarvan € 61.000.000 voor Oostvaarderswold. Voor wat betreft de opmerkingen verwijs ik u verder naar het antwoord dat ik net aan de PvdA gaf. Dat hoeft ik niet nog een keer te herhalen. Tenzij u dat wenst. Daarnaast is het ook zo dat een gedeputeerde verantwoordelijk is voor een dossier en ook voor de daden van zijn of haar voorganger. Dus ik denk dat u even moet nalezen in de regels hoe dat is geregeld."

De heer Rijsberman: "Nou, dat verbaast mij zeer, voorzitter. Ik hoorde net de heer Van Klaveren van dezelfde partij zeggen dat wij niet de staatssecretaris kunnen aanspreken op afspraken die zijn voorganger heeft gemaakt. Ik vraag me af waarom u dit dan nu als argument aanvoert voor deze gedeputeerde."

De heer Jansen: "Ik denk dat daar een essentieel verschil is want die afspraken staan namelijk op papier. En de afspraak die herhaaldelijk wordt herhaald door de gedeputeerde, is een niet bestaande afspraak. Anders hadden wij bij de bestuursrechter gelijk gekregen en dat hebben wij niet gehad."

De voorzitter: "Ik stel voor dat wij dit deel van de discussie nu afronden. De heer De Reus. Ga uw gang."

De heer De Reus: "Voorzitter, een hele korte termijn. De VVD zal tegen deze motie stemmen. Wij vinden deze motie prematuur. U weet allen dat er een onderzoek komt bij de volgende motie. Die motie zullen wij steunen. Wij wachten de onderzoeksresultaten af. Dit lijkt heel erg op het debat dat wij gevoerd hebben over de positie van de dijkgraaf waarbij vermeende belangenverstremgeling al aan de voorkant werd afgedaan met belangenverstremgeling. Ik heb dus geen behoefte aan dit debat en ik laat het hierbij."

De voorzitter: "Dank u wel. De heer Siepel."

De heer Jansen: "Voorzitter, mag ik reageren?"

De voorzitter: "Het was toch meer een verklaring dan een vraag aan u. Maar u mag erop reageren."

De heer Jansen: "Ik bedoel, vermeende belangenverstremgeling is in het kader van de richtlijn ook al fout. Dus wat dat betreft; u kunt er aan refereren maar het heeft hier niet veel schakels."

De voorzitter: "De heer De Reus bedoelde wat anders, begrijp ik."

De heer De Reus: "Ik bedoelde natuurlijk en dat is hetzelfde wat de heer Miske de vorige vergadering zei: het ging om schijnbare belangenverstremgeling. Laten we eerlijk zijn u had uw conclusies al getrokken voordat u het debat inging en de motie was al klaar. U hebt de feiten niet afgewacht en dit gaat op dezelfde wijze. Ik stel voor dat bij een ordentelijk debat u gewoon de feiten afwacht en het onderzoek afgewacht en dan kunt u conclusies trekken. Dan zullen wij ook onze conclusies trekken. Dat is een normale manier van debatteren. En een stuk vlees de ring inwerpen en hopen dat dan iedereen daar uitgebreid op gaat debatteren, daar doe ik niet aan mee. Dank u."

De heer Jansen: "Voorzitter de schijn van belangenverstremgeling is voldoende. U moet beter uw huiswerk doen."

De heer Siepel: "Voorzitter, ook wat betreft de fractie van de ChristenUnie is het eerder een verklaring dan de behoefte aan een debat. Het debat is op deze plek, op deze tijd in ieder geval, wat ons betreft, niet aan de orde. Met de kennis van hoe het nu verloopt, jammer dat wij het toch niet gecombineerd hebben door ook het onderzoek maar meteen in stelling te brengen, maar daar zal ik zo meteen meer over zeggen. Richting de fractie van de PVV; u stelt de vraag van vertrouwen maar het gaat ook om de vraag: heeft het college gehandeld buiten het mandaat en de ruimte en de besluiten die de Staten zelf genomen hebben. Dus daar waar anderen al oproepen: richt u de motie wel aan de goede persoon, is ook de vraag aan de orde: wat is de rol van de Staten en is het college iets te verwijten voor wat betreft het buiten haar bevoegdheden treden? Ik wil daar heel duidelijk in zijn. Wij hebben op dit moment geen enkele aanwijzing daarvan noch van het college, noch van de persoon van gedeputeerde Witteman of op een andere manier. Dus ik wil dit moment aangrijpen om voor nu, voor vandaag in het vertrouwen van het onderzoek en totdat de uitkomsten daarvan met elkaar bediscussieerd worden, alle vertrouwen in het college en gedeputeerde Witteman uit te spreken."

De voorzitter: "Dank u wel. Wil de heer Jansen daarop reageren?"

De heer Jansen: "Dank u wel, voorzitter. Het gaat hier niet om het mandaat. Het gaat hier om het feit of het college de informatie juist, adequaat en volledig heeft verstrekt. Dat is in het geval van gedeputeerde Witteman niet het geval."

De heer Siepel: "Nou, dat is dus de vraag. U bent mede indiener van de motie die zo dadelijk ook nog wordt ingediend. Dat is dus de vraag die de Staten aan zichzelf moeten stellen en beantwoord willen krijgen door een onafhankelijk onderzoek. Wat anderen u al verweten hebben ga ik u nu ook verwijten want u hebt de conclusie al klaar. En dat past niet. Als u wilt bijdragen aan het bouwen van vertrouwen dan zult u dat vertrouwen ook in deze Staten moeten bouwen. Door de manier waarop u met uw fractie op deze manier al een conclusie heeft getrokken voordat wij met elkaar het debat over de uitkomsten van het onafhankelijk onderzoek hebben gevoerd, ondermijnt u dat vertrouwen in plaats van dat u er zelf een bijdrage aan levert."

De heer Jansen: "Voorzitter, ik zal de bal netjes terugleggen bij de ChristenUnie. U had van tevoren uw oordeel al vast. U probeert nu ons een hak te zetten door met dit soort opmerkingen te komen. Het is het volledige recht van de PVV, op grond van de feiten die voorliggen, de

feiten die ook in de motie worden genoemd. Dat zijn vier feiten. Die kan niemand weerleggen. Op grond van die vier feiten dienen wij een motie van wantrouwen in."

De heer Siepel: "Dan bij interruptie voorzitter. Waar had ik op voorhand mijn oordeel al over geformuleerd?"

De heer Jansen: "Gezien uw reactie op de PVV."

De heer Siepel: "Nee, ik heb gezegd voorzitter dat totdat het tegendeel bewezen is, het college alle vertrouwen van de ChristenUnie krijgt. Zo hebben wij ook in het verleden elk college benaderd en dat doen wij ook nu. Er is nog geen inhoudelijke argumentatie waarin het tegendeel bewezen is. Die heb ik niet en die heeft u ook niet."

De voorzitter: "Ik stel voor dat de heer Miske nu het woord neemt. Ga uw gang."

De heer Miske: "Dank u wel, voorzitter. GroenLinks zal de motie niet steunen. GroenLinks heeft geen enkele reden om aan te nemen dat wij geen vertrouwen meer zouden hebben in de gedeputeerde Witteman. Er komt zo meteen nog een andere motie aan over een onderzoek. Het lijkt mij verstandig dat wij eerst het onderzoek afwachten voor we überhaupt enige conclusie kunnen trekken. De motie van de PVV vinden wij dus volstrekt overbodig."

De voorzitter: "Dank u wel. Dat is meer een verklaring, denk ik, dan een vraag. Wil de heer Jansen daarop reageren?"

De heer Jansen: "Nee, voorzitter."

De voorzitter: "De heer Boshuijzen van 50+."

De heer Boshuijzen: "Ja, opnieuw een verklaring voorzitter. Wij hebben op dit moment totaal geen behoefte aan de ketelmuziek van de PVV. Om de eenvoudige redenen die hier door iedereen zijn aangegeven. Wij gaan straks het totaal onderzoeken. Dat is ook veel beter. Want u hebt het zelf over collegiale verantwoordelijkheid en de verantwoordelijkheid van ambtsvoorgangers. Nou, dat kan de heer Bleker zich natuurlijk ook aantrekken. En wat betreft die collegiale verantwoordelijkheid. U praat nu in de richting van een gedeputeerde die toevallig die portefeuille beheert, maar het gaat wel om collegiale verantwoordelijkheid. En daarvan gaan we straks, hoop ik, afspreken dat wij dat hele complex gaan onderzoeken. Dus trekt u die motie alstublieft in."

De voorzitter: "Dank u wel. Ik heb het idee dat alle fracties die wat hadden willen zeggen inmiddels hun beurt gehad hebben in de eerste termijn."

De heer Jansen: "Mag ik daar nog op reageren?"

De voorzitter: "Ja, daar heeft u wel gelijk in maar ik beschouwde het meer als een retorische vraag. Maar u mag er op reageren."

De heer Jansen: "De PVV zal haar motie niet intrekken. Wij staan voor de volle 100 % achter de inhoud van de motie en wij zullen hem ook vanavond indienen."

De voorzitter: "Dat heeft u al gedaan dus dat hoeft u niet opnieuw te doen. Ik stel voor dat er vanuit GS gereageerd wordt en dan gaan wij daarna de tweede termijn in. Uw fractie is al aan het woord geweest in eerste termijn."

De heer Van Klaveren: "Ja, maar ik werd net persoonlijk aangesproken en daar wilde ik nog even op reageren."

De voorzitter: "Daar kunt u straks in de tweede termijn op reageren. De gedeputeerde zal namens GS het woord voeren."

Gedeputeerde Witte: "Dank u wel, voorzitter. Afgelopen zondag had ik voor het eerst sinds een heel lange tijd het twijfelachtige genoegen om via de pers te vernemen dat de PVV voornemens was een motie van wantrouwen tegen mij in te dienen. Een bijzonder moment. Ik weet niet of het precies klopt maar ik heb begrepen dat ik daarmee de allereerste gedeputeerde in Flevoland ben, in 25 jaar, die een motie van wantrouwen aan zijn broek krijgt. In eerste instantie was mijn reactie zondagochtend toen ik het las, wat grapjes over het feit dat die motie zou worden ingediend. Zou het misschien een compliment kunnen zijn voor een PvdA gedeputeerde dat hij van de PVV een motie van wantrouwen krijgt? Maar ik verzeker u die jolige bui was snel voorbij. Als een bestuurder die hecht aan een goede relatie met de Staten kun je niet anders dan zo'n motie buitengewoon serieus nemen. Dat doe ik dus ook. Een motie van wantrouwen is immers een buitengewoon serieus instrument uit de bestuurlijke gereedschapskist van de Staten. Een instrument dat je bewaart voor die situaties die bestuurlijk gezien zeer ernstig zijn en, dat voeg ik eraan toe, waarbij de kans dat een dergelijke motie een meerderheid krijgt, reëel is. Natuurlijk is de kracht van dit instrument uiteindelijk afhankelijk van de vraag of zo'n motie in de Staten draagvlak krijgt. Komt dat draagvlak er niet dan is zo'n motie in feite zonder waarde. Of toch niet? Voorzitter ik heb de afgelopen dagen aan den lijve ondervonden welke schaduw het indienen van een motie van wantrouwen vooruitwerpt. Zondag werd het nieuws breed uitgedragen in de regionale media. Maandag ging het landelijk. En ik merk daarbij dat alleen al de aankondiging van het indienen van die motie al kan leiden tot beschadiging en daardoor invloed heeft op mijn functioneren. Als straks blijkt dat deze motie breed draagvlak krijgt in deze Staten, is dat natuurlijk geen enkel probleem. Maar in het geval dat dat draagvlak er niet blijkt te zijn, is deze uitwerking volgens mij volkomen onterecht. En dat legt een zware last op de schouders van de partij die deze motie heeft ingediend maar ook van die partijen die deze indiening mogelijk maakten. Vanzelfsprekend heeft het college zich afgelopen dinsdag gebogen over de inhoud van deze motie. Wij hebben kennisgenomen van het feit dat in de constatering niet alleen ondergetekende maar het hele college wordt aangesproken op de manier waarop wij in dit proces onze rol hebben gespeeld. Op grond daarvan is het college van mening en hebben wij de conclusie getrokken dat de motie van wantrouwen niet kan worden gezien als een motie van wantrouwen tegen alleen ondergetekende, maar dat ze wordt gezien als een motie van wantrouwen tegen het hele college. Voorzitter als straks deze motie een meerderheid krijgt, neemt het college haar verantwoordelijkheid. Laat ik daar vooral geen misverstand over laten bestaan. Maar laat ik ook duidelijk zijn over onze mening over zaken die ons nu door de PVV worden aangerekend. Wat ons betreft heeft het college de Staten steeds volledig en juist geïnformeerd. Het lijkt me goed dat ik nu niet inga op al die aantijgingen die de spreker net heeft ingebracht maar dat wij bij het volgende agendapunt aangeven dat wij als college het voorstel tot onderzoek volledig zullen omarmen. Dank u wel, voorzitter."

De voorzitter: "Dank u wel. Wij gaan over tot de tweede termijn waarin ik elke fractie het woord zal geven voor zover zij dat wenst. Daarna gaan wij echt over tot de stemming. Zijn er fracties die in de tweede termijn nog iets willen toevoegen aan wat ze al gezegd hebben? Maar treedt u alstublieft niet in herhaling. De heer Stuivenberg."

De heer Stuivenberg: "Voorzitter, de woorden die de gedeputeerde gesproken heeft en die verband houden met het mogelijk maken om een motie hier op de agenda te zetten, werpen wij als SP fractie ver van ons. Wij hebben een democratisch recht. Het is een democratisch recht van elke partij om hier een motie vreemd aan de orde van de dag op de agenda te krijgen. Dat het voor de fractie een bijzonder belang is om de motie zodanig aan de orde te stellen dat hij ook kies kan worden genoemd, is aan die fracties zelf. Dat is niet voor degenen die het mogelijk maken om het democratisch recht van die partij zijn gang te laten gaan. Dank u wel."

De voorzitter: "De heer Van Klaveren had zich net al bij mij gemeld. Dat staat nog steeds neem ik aan."

De heer Van Klaveren: "Ja, even als persoon en even niet dat wij als fractie de beurt al hebben gehad want dan heb ik liever dat de heer Jansen reageert. Maar omdat ik persoonlijk werd aangesproken wil ik even ingaan op datgene dat gesteld werd. Ik vind het allereerst erg

verdrietig om te moeten constateren dat het CDA het verschil tussen een motie van wantrouwen en een motie van afkeuring niet kent. Misschien is het nog wel verdrietiger dat de PvdA denkt dat moties per post ingediend kunnen worden. Het is geen wonder dat deze twee partijen geen zetel meer overhouden. Verder is het zo, met betrekking tot het CDA, dat een partij die stelt dat zij het gezin als hoeksteen van de samenleving ziet en zich profileert als een partij voor agrariërs"

De voorzitter: "Ik ga nu toch even ingrijpen. Dit kan niet. U zou ingaan op hetgeen waar u persoonlijk op werd aangesproken. U gaat nu een heel ander betoog houden. Dat sta ik niet toe. De heer Janssen op overige zaken."

De heer Jansen: "Dank u wel, voorzitter. De motie van wantrouwen heeft altijd draagvlak. Wij zijn namelijk de grootste oppositiepartij. Daarnaast vinden wij het een schande dat de gedeputeerde eerst moest lachen. Daarmee neemt de gedeputeerde namelijk de ellende van de agrariërs niet serieus, laat staan de financiële gevolgen voor de inwoners van Flevoland."

De voorzitter: "Dank u wel. Nog andere fracties? De heer Pels van de PvdA."

De heer Pels: "Dank u wel, voorzitter. Zoals ik in de eerste termijn al aangaf vinden wij deze motie voorbarig. Wij vinden ook dat hij op dit moment onnodig mensen beschadigt en ook het aanzien van de politiek onnodig beschadigt. Ik kan op zich best waardering opbrengen voor het feit dat je in een situatie komt dat je een motie van wantrouwen indient. Dat doe je dan wel nadat je eerst een aantal andere stappen zeer zorgvuldig hebt gedaan. Dat doet de PVV niet. Het is niet voor het eerst dat de PVV dat niet doet. Ik herinner mij ook een debat over de dijkgraaf. Dat staat ook heel erg niet voor de manier waarop wij politiek willen bedrijven. Onze fractie heeft de behoefte om dat uit te drukken in een motie. Toen zaten wij na te denken: wat zou dat dan voor motie moeten zijn? Een motie van vertrouwen. Dat heeft deze gedeputeerde niet nodig. Dat is gelukkig ook door andere partijen uitgesproken. Want hij doet zijn werk fantastisch en dat doet hij niet alleen voor de PvdA maar ook voor Flevoland. Een motie van treurnis vinden wij weer zo droevig. Dat is het ons op dit moment ook niet waard. Ik bedoel dit debat. Ik zeg met name dit debat. Ik zeg niet het onderwerp Oostvaarderswold. Dus het is geworden een motie van voorbarigheid. Die wil ik indienen namens de ChristenUnie, VVD, CDA en PvdA."

De heer Rijsberman: "Voorzitter, bij interruptie. Ik begrijp dat de PvdA nu een motie wil indienen. Kan dat nog? Volgens mij hebben wij op het moment dat de agenda dat toeliet deze motie vreemd aan de orde van de dag niet voorbij zien komen."

De voorzitter: "Het is ook geen motie vreemd aan de orde van de dag. Het is een motie die ontstaat in het debat. Dat mag. Het komt wel vaker voor."

De heer Rijsberman: "Het is alleen geen agendapunt."

De voorzitter: "Die motie wordt in de orde ingediend. Dat kan."

De heer Rijsberman: "Oké."

De voorzitter: "U kunt uw verhaal afmaken mijnheer Pels en dan zal de motie verspreid worden en is hij onderdeel geworden van de beraadslagingen."

De heer Pels: "De motie luidt als volgt: overwegende dat: een motie van wantrouwen is ingediend tegen het college nog voordat enig inhoudelijke debat met Provinciale Staten heeft plaatsgevonden; hiermee het zwaarste middel dat wij kennen lichtzinnig wordt ingezet; de geloofwaardigheid van de politiek daarmee wordt beschadigd; hiermee onnodig tijd en geld van de belastingbetaler verloren is gegaan. Spreken uit: zich voortaan te onthouden van het indienen van voorbarige moties; geen medewerking te verlenen aan het op de agenda plaatsen van voorbarige moties. Dat is de tekst van de motie."

De voorzitter: "Misschien kan hij verspreid worden. Dan gaan wij in de tussentijd door met de tweede termijn. Mevrouw Luyer van het CDA."

Mevrouw Luyer: "Dank u wel, voorzitter. Het siert de gedeputeerde dat hij de motie serieus neemt. Wij vinden het belangrijk dat bestuurders verantwoordelijkheid nemen voor hun daden. Maar dan wel op basis van feiten. Ik heb dat net ook al gezegd, maar wij vinden dat heel erg belangrijk. Dat zijn de spelregels en dat zijn de mores zoals wij met elkaar omgaan. Deze motie is te prematuur en draagt niet bij aan een constructieve manier van samenwerken. Daarom zijn wij tegen."

De voorzitter: "Dank u wel. Fracties die nog niet aan het woord geweest zijn. Mevrouw Bax van de PvdD."

Mevrouw Bax: "Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen tegen deze motie. Er komt nog een onderzoek naar het verleden en wij kijken eigenlijk liever naar de toekomst. Wij vinden dat als er dan een schurk gezocht moet worden, wij de heer Bleker voordragen. Dank u wel."

De voorzitter: "Nog andere fracties? Gaat u ermee akkoord als ik de twee moties in volgorde toch in stemming breng maar niet weer een hele twee termijn en ronden discussie over de tweede motie organiseer? Want er is voldoende over gezegd. Het gaat over hetzelfde onderwerp. Wij brengen uiteraard eerste motie van de PVV in stemming."

De heer Jansen: "Voorzitter, wij willen toch graag als PVV een opmerking plaatsen over de motie van de PvdA."

De voorzitter: "Misschien kan dat het karakter van een stemverklaring krijgen. Dan maak ik eerst even mijn verhaal af. Mijn voorstel is om straks de motie van de PVV als eerste in stemming te brengen en daarna direct er achteraan de motie die door de PvdA is ingediend mede namens de andere ondertekenaars. Dat zal dan de orde zijn. Gaat u daarmee akkoord? Zijn er fracties die naast hetgeen zij al gezegd hebben toch een stemverklaring willen afleggen?"

De heer Jansen: "Wij willen graag een inhoudelijke behandeling van de motie van de PvdA."

De voorzitter: "Ik verzoek u, want uw fractie heeft dat eerder ook al gedaan, om niet door mij heen te praten als ik de orde aan het uitleggen ben. Ja, daar gaat de voorzitter toch echt over. Daar moet u niet met mij over in debat gaan. Dat is niet goed voor de vergadering. Gaat u akkoord met de orde zoals ik hem had voorgesteld?"

De heer Jansen: "Nee, daar gaan wij niet mee akkoord, voorzitter."

De voorzitter: "Dat is prima. Zijn er anderen die daar niet mee akkoord gaan? Dan is dat bij meerderheid toch besloten. Maar u krijgt wel de kans om het woord te voeren want daar vroeg u net om en dat is redelijk. U wilt nog reageren op de ingediende motie. Dat begrijp ik maar misschien kunt u dat dan het karakter van een stemverklaring geven. De heer Jansen."

De heer Van Klaveren: "Nee, dat zal ik doen. Ja, met betrekking tot het verhaaltje dat de PvdA net op papier heeft gezet. Er staat hier dat het zwaarste middel lichtzinnig wordt ingezet. Wat de PVV betreft is het enorm zwaar maar is het niet lichtzinnig ingezet. Het verjagen van boerengezinnen van hun land is niet lichtzinnig. Het feit dat wij een gedeputeerde hebben horen zeggen dat hij in eerste instantie moest lachen. Hij krijgt nu van de PvdA, toevallig van dezelfde partij, te horen dat het een lichtzinnig iets zou zijn. Belachelijk! Tenslotte wordt aangegeven bij spreekt uit in het dictum: geen medewerking te verlenen aan het op de agenda plaatsen van voorbarige moties. U bent ook nog een antidemocratische partij. Ik vind het echt een schande."

De voorzitter: "Andere fracties die nog een stemverklaring willen afleggen?"

De heer Stuivenberg: "Ja voorzitter, diezelfde motie van de PvdA die overigens toch gelezen zou kunnen worden als een motie vreemd aan de orde van de dag vanwege het feit dat hij al voor de vergadering gereed was. Maar als wij de twee laatste bullits uitspreken dan neem ik aan dat zij bedoelen dat de partijen die dit dragen zich voortaan zullen onthouden van voorbarige moties. Moet ik de motie zo lezen?"

De voorzitter: "Kan de heer Pels daar antwoord op geven?"

De heer Pels: "Ja, zo mag u hem lezen."

De voorzitter: "Nog andere stemverklaringen?"

De heer Boshuijzen: "Ja, en eigenlijk ook een vraag."

De voorzitter: "Wij blijven nu echt bij stemverklaringen. We hebben twee rondes gehad en ik wil niet in een derde ronde schieten waarin wij alsmaar weer vragen aan elkaar stellen."

De heer Boshuijzen: "Ja en toch dat dictum. Als daar zou staan een oproep aan de PVV zich te onthouden van de dingen die in deze motie worden gevraagd, dan zou hij voor mij acceptabel zijn. Nu is het een schot in de ruimte. Daarom zal ik niet voor stemmen."

De heer Rijsberman: "Dank u wel, voorzitter. Wij maken ernstig bezwaar tegen deze motie. Vooral omdat hij zo ondemocratisch is. Deze motie neemt andere partijen hier in de Staten nogal de maat. Zij vraagt daar de hele Staten een uitspraak over te doen. Zij spreekt uit dat de hele Staten zich zouden moeten onthouden van voorbarige moties. Daar is gelukkig net al iets over gezegd."

De heer Pels: "Maar voorzitter wil de heer Rijsberman daarmee zeggen dat hij graag voorbarige moties indient?"

De heer Rijsberman: "Ik denk, mijnheer Pels, dat als u een motie voorbarig vindt, u er niet voor moet stemmen en de indiening ervan niet moet ondersteunen. Ik vind het niet nodig dat u op deze manier probeert om andere partijen zich te laten conformeren aan uw standpunt op dit idee. Ik vind dat kwalijk. Wij grijpen met deze motie in op het democratisch proces en daar maak ik bezwaar tegen. Als u het daar niet mee eens bent moet u het natuurlijk zelf weten."

De voorzitter: "Ik grijp nu echt in. U hebt net zelf een besluit genomen. Dat wij alleen nog een ronde stemverklaringen zouden doen en dan zouden gaan stemmen. De heer Jansen pleitte ervoor om toch het debat aan te gaan. Daar stond hij alleen in. U hebt in overgrote meerderheid gezegd: dat gaan wij niet doen en dan moet u dat niet alsnog wel gaan doen. Dan zijn wij vreemd bezig met elkaar. Wij waren bezig met stemverklaringen. Dat is uw besluit en ik was ingehuurd om u aan uw besluiten te houden. Dat doe ik dus ook bij dezen. De stemverklaring is afgerond en we gaan niet weer een debat aan."

De heer Pels: "Voorzitter, mag ik dan een praktisch voorstel doen? Want er wordt nu iets in de motie gelezen dat wij niet bedoeld hebben. Namelijk dat wij ondemocratisch zouden zijn. Ik wil dat element best uit de motie verwijderen in een schorsing. Kijk, wat wij tot uitdrukking hebben gebracht met deze motie is dat wij vinden dat de manier waarop er een motie van wantrouwen is ingediend, niet goed is. Dat wij daarmee onszelf als Staten niet serieus nemen. Dat is de essentie van de motie."

De voorzitter: "Goed, maar dan verander ik de vergadering even want de consequentie van uw gedrag, collectief, is nu dat wij gewoon in twee termijnen, conform wat de heer Jansen graag wilde, het debat over de nieuwe motie voeren. Ik deed een poging om dat wat te kanaliseren maar u houdt zich niet aan de afspraak die ik met u maakte. Dan moet ik mij aanpassen aan u. Want als Mohammed niet naar de berg gaat, gaat de berg maar naar Mohammed. We hebben dus nu gewoon in twee termijnen de behandeling van de motie van de PvdA."

De heer Pels: "Voorzitter dan zou ik een schorsing willen aanvragen om de motie aan te passen. Dat kan een korte schorsing zijn, wat mij betreft. Dan kunnen wij daarna wellicht het debat hervatten."

De voorzitter: "U hebt een schorsing gekregen tot 23.30 uur."

(Schorsing)

De voorzitter: "De heer Pels had om een schorsing gevraagd dus hij krijgt het woord. Ga uw gang, mijnheer Pels."

De heer Pels: "Dank u wel, voorzitter. We hebben de motie, na overleg, aangepast. Het betekent dat wij tot de volgende tekst gekomen zijn. Na spreekt uit, maar dat moet eigenlijk zijn spreken uit want het gaat over de Staten. De twee punten die er stonden komen te vervallen en daarvoor is in de plaats gekomen: dat bij moties van wantrouwen uiterste zorgvuldigheid betracht wordt. Je zou kunnen zeggen: goh, zou dat niet altijd zo moeten zijn maar het debat van vanavond heeft al aangetoond, dat dat blijkbaar niet zo is. Wij voelen dus toch de behoefte om dat uit te spreken."

De voorzitter: "Ik herhaal de wijziging voor u. Misschien kunt u dat bijbenen want zo'n grote wijziging, qua geheugencapaciteit bedoel ik dan, is het niet. Achter spreekt uit worden de 2 aandachtstreepjes geschrapt en daarvoor in de plaats komt: dat bij moties van wantrouwen uiterste zorgvuldigheid betracht wordt. Dat bij moties van wantrouwen uiterste zorgvuldigheid betracht wordt. Gaat u ermee akkoord dat wij dat zo aan elkaar doorgeven of wilt u dat nog weer apart, op schrift, uitgereikt krijgen? Ik stel voor dat we deze tekstwijziging, met elkaar, als voldoende helder beschouwen om het debat, want ik zei net al het lukt niet om het bij stemverklaringen te houden, gewoon in één termijn te doen. Wie van de fracties wenst het woord? De heer Van Klaveren doet zijn lampje aan, heb ik de indruk."

De heer Van Klaveren: "Wij zouden graag een stemverklaring afleggen over deze motie als we straks gaan stemmen. Ik weet niet of het nu kan of straks moet?"

De voorzitter: "Gaat u ermee akkoord, ik doe nog een poging want u doet een voorzet, dat wij bij stemverklaringen blijven en dan tot stemming overgaan? Waarmee ik u niet allen wil oproepen om stemverklaringen af te leggen want een heel groot deel van u heeft dat eigenlijk al gedaan. Ik roep u alleen op om daar waar het nog iets nieuws toevoegt te reageren. De heer Van Klaveren."

De heer Van Klaveren: "De PVV zal, met uitzondering van alle overwegingen, instemmen met deze motie."

De voorzitter: "Nog andere fracties? De heer Rijsberman van D66."

De heer Rijsberman: "Naar ons idee is het een overbodige motie. Wij zullen er dus niet mee instemmen."

De voorzitter: "Nog andere fracties? Dat is niet het geval. Dan breng ik eerst de motie van de PVV in stemming. Voor alle duidelijkheid. Want deze motie is een reactie daarop en de meest verstrekkende motie wordt eerst in stemming gebracht. Dus dat betreft de motie met de titel: betreffende gevolgen Oostvaarderswold. Is dat voor iedereen helder? De motie van de PVV wordt dus eerst in stemming gebracht. Wie is er voor?"

(Stemming)

Voor stemmen: PVV

Tegen stemmen: VVD, PvdA, CDA, SGP, SP, D66, ChristenUnie, GroenLinks, 50+ en PvdD.

Dan is de motie verworpen met alleen de stemmen van de PVV voor.

Dan breng ik nu de motie, in reactie op deze motie, in stemming. De motie ingediend door de PvdA en ondertekend door onder andere CDA, VVD en ChristenUnie. Wie van u is voor deze motie?

(Stemming)

Voor stemmen: de VVD, PvdA, CDA, SGP, PVV, SP, ChristenUnie, GroenLinks, 50+ en PvdD.

Tegen stemmen: D66

Dan is daarmee deze motie aangenomen.

Dan gaan wij nu naar de behandeling van de laatste motie die de ChristenUnie gaat indienen.

Mag ik de heer Siepel verzoeken achter de kathedor plaats te nemen. Het betreft de motie: onderzoek procesgang Oostvaarderswold. Mijnheer Siepel."

De heer Siepel: "Voorzitter, dank u wel. U zult begrijpen dat ik mijzelf op dit late uur afvraag of het wijs is om een uitgebreid betoog te houden bij de aankondiging van een motie die Statenbreed zal worden ingediend. Ik denk dat ik kan volstaan met het kort toelichten van de motie. Een aantal aspecten ervan zijn in het vorige debat ook al aan de orde geweest. Maar ChristenUnie en CDA hebben met ondersteuning van alle andere fracties in deze Staten een motie voorbereid die uitspreekt dat Provinciale Staten een onderzoek willen gelasten naar de procesgang rond het dossier Oostvaarderswold. En wel te beginnen op 2 november 2006. De motie geeft een niet limitatieve indicatie van de inhoud en richt zich onder andere op de procesgang en informatievoorziening maar ook op de verhouding tussen GS en PS. De rol van GS en ook de rolopvatting door Provinciale Staten. Omdat onderzoek voorrang te geven, willen wij voorstellen om een werkgroep onderzoeksoopdrachten te laten formuleren en met een voorstel te komen richting de Staten voor wat betreft de organisatie van het onderzoek. Ook roept de motie het presidium op om het onderzoek te faciliteren vanuit de griffie. Uiteraard gaan wij ervan uit dat wanneer de werkgroep zijn of haar werk gedaan heeft, dat leidt tot een voorstel dat door het presidium geagendeerd zal moeten worden. Tot slot, voorzitter, roept de motie Gedeputeerde Staten op om ruime medewerking te verlenen en de openheid te betrachten die nodig is voor een goede uitvoering van het onderzoek. Ik gaf net al aan dat de indiening Statenbreed is. Op de kopie die wordt rondgedeeld ontbreken nog de fracties van de PvdD en GroenLinks maar zij doen dus ook mee. Ik wil vanaf deze plaats dan ook gebruikmaken van de gelegenheid om een oproep te doen aan mijn collega's. De motie vraagt om de instelling van een werkgroep. Er is al geïnventariseerd wie daar een bijdrage aan zou kunnen leveren. Wat mij betreft zou de werkgroep ook snel aan de slag kunnen gaan. Daar wil ik het bij laten."

De voorzitter: "De heer Simonse wil u een vraag stellen. Dus blijft u nog even staan. De heer Simonse."

De heer Simonse: "Voorzitter, u snapt het al de SGP staat pal achter deze onderzoeksoopdracht. En toch intrigeert het ons dat één van de collegepartijen voor ons staat die oproept om een onderzoek in te stellen over Oostvaarderswold. Ik denk dan: twijfelt u? Twijfelt u over het functioneren van? Kunt u daar duidelijker in zijn. Want we hebben geen enkele aanleiding voor dit onderzoek van u gehoord. Hoe staat u hier als collegepartij in?"

De heer Siepel: "Ik sta er als collegepartij net zo in als u, mijnheer Simonse. Ik ben Statenlid en doe dat in een duaal bestel. Wij hebben hier een complex dossier. Ik heb zelf geconstateerd, ik heb daar ook in de media iets over gezegd omdat het een dossier is dat al zo lang loopt, dat het collectief geheugen van de Staten op zijn minst niet heel groot is. Degenen die het hele proces hebben meegemaakt en het hele proces ook in al zijn omvang kunnen zien en hebben bijgewoond, dat zijn er niet heel veel meer. Verschillende uitlatingen die fracties in de media hebben gedaan bewijzen dat het debat dat op 7 maart plaatsgevonden heeft, goed is. Ook het debat dat wij hier vanavond met elkaar hadden. Dat wij klaarheid brengen in de vragen die er nog zijn. De vragen van u zijn misschien wel dezelfde als die van mij. Misschien heb ik ook nog andere vragen en heeft u er ook nog een aantal aan toe te voegen maar laten wij met elkaar afspreken, dat is ook waar deze motie voor bedoeld is, dat we met elkaar de procesgang maar ook de verhoudingen in beeld brengen. Mijn fractie vindt het een goed gebruik dat we eerst onderzoeken en er vervolgens conclusies aan verbinden. Ik ga ervan uit dat het leidt tot een

moment dat wij in de Staten over de procesgang en informatievoorziening met elkaar een inhoudelijk debat kunnen voeren. Op dat moment zullen wij bekijken of wij daar conclusies aan moeten verbinden. Ik wil daar nu niet op vooruitlopen."

De heer Simonse: "Voorzitter, de heer Siepel geeft aan dat hij er hetzelfde instaat als wij, als SGP, wellicht. Wij hebben gedurende het proces steeds meer twijfels over de gang van zaken gekregen. Wij vragen ons ook een beetje af: hebben wij niet alleen niet voldoende informatie gehad als PS maar heeft GS wel degelijk goed gehandeld? Die twijfel komt ook bij ons op. Staat u daar ook zo in?"

De heer Siepel: "Het is evident, u loopt ook al wat langer mee, dat wij als ChristenUnie fractie gedurende lange tijd erg kritisch op dit dossier zijn geweest. Dat is in het laatste jaar, op zichzelf, niet veranderd. We hebben begrip voor vragen die anderen, zowel binnen de Staten als ook daarbuiten, hebben over het procesverloop. U zit een klein beetje te zoeken. Wat zou de ChristenUnie nu willen? Waar het mij ten principale om gaat is dat wij het met elkaar heel scherp kunnen krijgen: is het een dossier waarin wijzelf en het college, beide binnen onze eigen verantwoordelijkheid, een zuivere rol hebben kunnen spelen? Over de uitkomst van die vraag moeten wij met elkaar het debat hebben. Het gaat mij niet aan om daar nu op vooruit te lopen. Maar ik vind dat ik, als volksvertegenwoordiger, de verantwoordelijkheid heb. Daar mogen wij elkaar in deze zaal ook op aanspreken dat wij onszelf altijd die vraag blijven stellen. Rond dit dossier is nu, wat mijn fractie betreft en ik hoop straks bij de stemming wat ons allen betreft, het moment gekomen dat wij die vraag moeten omzetten in een actie die leidt tot dat onderzoek."

De voorzitter: "Tot slot dan. Want dan sluit ik dit af."

De heer Simonse: "Duidelijk hoor voorzitter. Als laatste moet mij van het hart dat wij het wel heel wenselijk vinden dat wij binnen de onderzoekscommissie alle ruimte krijgen, dat wordt ook door u uitgesproken, om alle vragen die tot ons gekomen zijn een plekje te kunnen geven. Dus dat, in de volle breedte van het proces, wij dat binnen het onderzoek kwijt kunnen. Ik weet dat u dat uitgesproken heeft maar ik hoop, dat dat ook de praktijk zal zijn."

De heer Siepel: "Sterker nog mijnheer Simonse, het staat letterlijk in de tekst van het besluit. Want daar wordt als uitwerking een randvoorwaarde meegegeven. Namelijk: een nadere uitwerking van de onderzoeksvraag en hiervoor elke fractie in de gelegenheid te stellen aandachtspunten/vragen in te dienen. Mijn oproep aan alle fracties en dus ook aan u is, maak vooral gebruik van die gelegenheid om met elkaar tot een goede onderzoeksvraag afbakening maar ook tot een voorstel voor de uitvoering van het onderzoek te komen."

Mevrouw Schotman: "Dank u wel, voorzitter. Als mede initiatiefnemer heb ik niet zo zeer richting de ChristenUnie vragen over de motie zelf maar wil ik toch nog even vanuit het CDA deze motie onderstrepen. Ook de motivatie die de ChristenUnie geeft. Ik vind het wel van belang om nog even aan te geven waarom het CDA dit onderzoek van groot belang vindt. Het heeft er mee te maken dat in het hele traject dat doorlopen is ons keer op keer is verzekerd dat de positie van de provincie ijzersterk is. Dat scenario's voor als het misgaat, dus exit strategieën niet noodzakelijk waren. Het tegendeel is gebleken. Dat geeft bij ons een behoorlijk onbehaaglijk gevoel. Wij vinden dat nu inderdaad het moment is aangebroken om exact inzicht te krijgen in het proces dat nu is doorlopen en de impact die dat gehad heeft op de besluitvorming die is voorgelegd. Bij dezen."

De voorzitter: "Dank u wel. Het is denk ik meer een verklaring. De heer Boutkan."

De heer Boutkan: "Ja, voorzitter ik wil toch even inhaken op de vorige spreker. Zij haalt nu een aantal zaken aan waarvan mijn collega de heer Janssen net werd beticht dat het niet zo zou zijn. Namelijk over de feiten. Dat vind ik wel vreemd. Dat zij nu wel erkent dat er wel zaken gebeurd zijn. Dat vind ik merkwaardig. Dan richt ik mij tot de heer Siepel. Ik vraag mij af: waarom heeft u niet gekozen voor een Statenenquête? Waarom kiest u voor een onderzoeksbureau?"

De heer Siepel: "Laat ik voorop stellen dat wij nu vanavond besluiten om een werkgroep in te stellen die met een voorstel moet komen voor de onderzoeksopzet. Maar uw constatering dat mijn voorkeur, op dit moment, nog uitgaat naar een onderzoekscommissie die opdracht geeft voor het opstellen van een feitenrelaas en een complete dossieranalyse, is op zichzelf juist. Het zou in ieder geval een punt van gesprek in de werkgroep kunnen zijn. Want uiteindelijk is het de werkgroep die met een voorstel naar de Staten moet komen. Maar waarom mijn fractie op dit moment de voorkeur heeft om dat eerst nu door een extern bureau te laten doen, is dat het dossier erg complex is. U weet dat de inzet van een enquête ook een zwaar instrument is, maar ik wil het niet op voorhand uitsluiten. Op het moment dat de uitkomsten van het onderzoek daar aanleiding toe geven of bijvoorbeeld wanneer het verloop van het onderzoek daar aanleiding toegeeft, want je hebt ook medewerking nodig van betrokkenen, dan geeft een enquête meer mogelijkheden dan een extern onderzoeksbureau. Nu of aan het begin of anders aan het eind, zouden wij nog kunnen besluiten dat wij het recht van enquête moeten inzetten. Maar op dit moment is er, wat mij betreft, nog geen aanleiding voor."

De heer Boutkan: "Ja voorzitter, ik houd het kort. Vanuit de PVV fractie zouden wij het voorstel willen doen dat de voorzitter in ieder geval wordt geleverd door een oppositiepartij."

De voorzitter: "Nog andere fracties? Dat is niet aan de orde? Dan is daarmee de beraadslaging over deze motie afgerond. Ik denk dat als het gaat om de keuze van de voorzitter dat in principe een verantwoordelijkheid is van de werkgroep zelf. Iedere fractie, in dit voorstel, vaardigt een vertegenwoordiger af. Die vertegenwoordigers zullen met elkaar een vergadering moeten beleggen waarin besloten wordt wie tot voorzitter wordt benoemd. Ik stel voor dat we afspreken dat wij de plaatsvervangend griffier vragen om daar het secretariaat voor te verzorgen. Ik breng de motie nu in stemming. Wie is voor deze motie? Mag ik dat zien?"

(Stemming)

Voor stemmen: allen.

Wie is daar tegen? Niemand. Dan is de motie met algemene stemmen aangenomen en zullen wij ervoor zorgen, vanuit de griffie, dat er een bijeenkomst wordt belegd waarin voor de werkgroep die de voorbereidende werkzaamheden doet, het een en ander organisatorisch op de rails gezet wordt. Wij zullen de werkgroep vragen u daar zo spoedig mogelijk over te informeren."

10. Sluiting

De voorzitter: "Ik dank u voor uw bijdrage en sluit deze vergadering." (23.45 uur)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten gehouden op 18 april 2012.

De griffier,

de voorzitter,

Motie nr.: 1309bg2

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op: 28 maart 2012

Betreffende: Actieve informatievoorziening aan de Staten betreffende (geheime) besluiten

Constaterende dat:

- voor de uitvoering van de controlerende en volksvertegenwoordigende taken van Provinciale Staten een ongehinderde en volledige informatievoorziening essentieel is;
- de provinciewet aan Gedeputeerde Staten in artikel 167 en aan de Commissaris van de Koningin in artikel 179 een actieve informatieplicht oplegt;
- voor deze actieve informatieplicht geen onderscheid geldt tussen openbare besluiten en besluiten in kabinet;
- informatie over besluiten in kabinet ('geheime besluitenlijsten') niet goed toegankelijk was en is voor de Provinciale Staten en niet actief gedeeld werden met de Staten, vertrouwelijk of anderszins;
- de gevolgde werkwijze voor het delen van (geheime) informatie met de Staten evident voor verbetering vatbaar is.

Overwegende dat:

- het Presidium onder meer tot taak heeft het bewaken van en adviseren over de voortgang van bestuurlijke procedures en het doen van voorstellen over de afhandeling of behandelwijze van de ingekomen stukken, discussie- en bespreekpunten

Draag het college van Gedeputeerde Staten op

- Met spoed en in nauw overleg met het Presidium te komen tot een protocol voor het informeren van de Staten, waarbij de uitgangspunten zijn (1) Provinciale Staten volledig en actief te informeren en (2) slechts bij uitzondering en gemotiveerd gebruik te maken van de bevoegdheid informatie niet te verstrekken, zoals bedoeld in art. 167 en 179 van de Provinciewet.
- In het protocol zowel de openbare als de vertrouwelijke informatie en besluiten te betrekken.
- Het protocol te onderwerpen aan een onafhankelijke juridische toets en het resultaat van die toets aan te bieden aan Provinciale Staten bij de behandeling van het protocol.
- Het resulterende protocol ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten.

En gaat over tot de orde van de dag,

Ingediend door:

Michiel Rijsberman, D66

Arie Stuivenberg, SP

Roelof Siepel, CU

Jeroen Kok, GL

Erik Boshuizen, 50Plus

Melissa Bax, PvdD

Joram v. Klaveren

Charles Schotman COA

Stemverhouding	Voor	Tegen
		38
De motie is:	Aangenomen	

Motie vreemd aan de orde van de dag
art. 80 RvO Provinciale Staten van Flevoland

Motie nr.: 1309699

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op 28 maart 2012

Betreffende: Voorfinanciering grote projecten

Constaterende dat:

- In het geval van de voorbereidingen voor de aanleg van Oostvaarderswold door de provincie grote bedragen zijn geïnvesteerd onder de toezegging van de betrokken minister dan wel staatssecretaris dat deze kosten volledig door het rijk vergoed zouden worden en zo in feite door de Provincie zijn voorgefinancierd
- De staatssecretaris op zijn woord is teruggekomen en weigert de gemaakte volledig kosten te vergoeden, zodanig dat Flevoland het risico loopt met enorme een kostenpost te worden opgezadeld.

Overwegende dat:

- Een dergelijke praktijk van voorfinanciering, gezien de ervaringen met in de casus Oostvaarderswold, een ernstige bedreiging vormt voor de financiële stabiliteit van onze provincie.

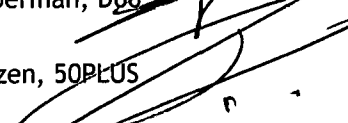
Draag het College van Gedeputeerde Staten op:

- Bij de uitvoering van werken of beleid voor derden, waaronder de rijksoverheid, af te zien van enige vorm van voorfinanciering, anders dan na het verkrijgen van de expliciete toestemming hiertoe van de Staten, in die gevallen dat het totale financiële risico voor de provincie de hiervoor beschikbare ruimte in de lopende begroting overstijgt.

En gaat over tot de orde van de dag,

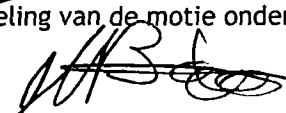
Ingediend door:

Michiel Rijsberman, D66

Erik Boshuijzen, 50PLUS

Simon Miske, GL

Verzoek tot behandeling van de motie ondersteund door:

Melissa Bax, PvdD

S. A. Steinenberg SP

Stemverhouding	Voor	Tegen
	De motie is:	Ingetrokken.

Motie vreemd aan de orde van de dag
art. 80 RvO Provinciale Staten van Flevoland

Motie nr.: 1309701

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op: 28 maart 2012

Betreffende: Intrekking ontheffing gebruik van kunstlicht bij jacht op vossen in het Greppelveld

Constateerende dat:

- Er in 2009 door de provincie een ontheffing verleend is (tot en met 31 december 2013) aan jagers van faunabeheer om gebruik te maken van kunstlicht (lichtbakken) bij het schieten op vossen in het Greppelveld.

Overwegende dat:

- Het gebruik van kunstlicht bij de jacht op vossen volgens het Beneluxverdrag een verboden middel is;
- Het Beneluxverdrag boven de Flora-en Faunawet gaat;
- De Rechtbank van Leeuwarden halverwege 2010 heeft uitgesproken dat het gebruik van kunstlicht bij de jacht of schadebestrijding een verboden middel is;
- De Rechtbank van Utrecht vorige maand het gebruik van kunstlicht door jagers heeft geschorst;
- De provincie Flevoland begin 2011 de ontheffing voor gebruik van kunstlicht bij de jacht op vossen aan dijken onmiddellijk heeft moeten intrekken omdat de Rechtbank in Zwolle uitsprak dat het gebruik van kunstmatige lichtbronnen niet is toegestaan;
- De rechter in deze zaak heeft bevestigd dat er op grond van het Beneluxverdrag geen uitzonderingen kunnen worden gemaakt.

Verzoeken het College

- De ontheffing voor het gebruik van kunstlicht bij het afschieten van vossen in het Greppelveld ook in te trekken.

En gaat over tot de orde van de dag,

Ingediend door:

Melissa Bax, Partij voor de Dieren

Simon Mische, GroenLinks

Michiel Rijssenman, D66

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Erik Boshuizen

Verzoek tot behandeling van de motie ondersteund door:

A. Skuijlenberg SP

[Handwritten signature]

Stemverhouding	Voor	Tegen
De motie is:	Ingevoerd	

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van ...-.....

griffier,

voorzitter,

Motie vreemd aan de orde van de dag
art. 80 RvO Provinciale Staten van Flevoland

Motie nr.: 1309703

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op: 28 maart 2012

Betreffende: Gevolgen Oostvaarderswold

Constaterende dat:

- Het project Oostvaarderswold door de uitspraken van de Raad van State en de bestuursrechter in Zwolle enorme negatieve financiële consequenties voor de provincie Flevoland heeft;
- De leden van Provinciale Staten sinds het begin van het dossier, maar met name sinds 20 oktober 2010, structureel informatie hebben ontvangen van het college van Gedeputeerde Staten die achteraf onjuist of onvolledig is gebleken.

Overwegende dat:

- Een meerderheid van Provinciale Staten heeft ingestemd met voortgang van dit project, op basis van onjuiste informatie over de hardheid van afspraken met het Rijk;
- Provinciale Staten op basis van deze onjuiste informatie tevens heeft ingestemd met een rechtsgang tegen het Rijk, waardoor niet alleen onnodige en vermijdbare kosten zijn gemaakt, maar tevens de onderlinge verhoudingen tussen Rijk en provincie zijn geschaad.

Draagt Gedeputeerde Witteman op:

- Om zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de gang van zaken in de afgelopen jaren, dus ook de periode dat Gedeputeerde Blik verantwoordelijk was voor dit dossier, en daar conclusies aan te verbinden door het beschikbaar stellen van zijn portefeuilles,

en gaat over tot de orde van de dag,

Ingediend door:

C.A. Jansen
Partij voor de Vrijheid (PVV)

Verzoek tot behandeling van de motie ondersteund door:

A. Stuivenberg
Socialistische Partij (SP)

J.N. Simonse
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)

Stemverhouding	Voor	Tegen
	6	32
De motie is:	Verworpen	

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van .....
griffier, voorzitter,

5.
aangenomen

1309707

Motie van voorbarigheid

Provinciale Staten,

Bijeen in de vergadering van 28 maart 2012

Gehoord de beraadslagingen

Overwegende dat:

- Een motie van wantrouwen is ingediend tegen het college nog voordat enig inhoudelijk debat met Provinciale Staten heeft plaatsgevonden;
- Hiermee het zwaarste middel dat wij kennen lichtzinnig wordt ingezet;
- De geloofwaardigheid van de politiek daarmee wordt beschadigd;
- Hiermee onnodig tijd en geld van de belastingbetaler verloren is gegaan

Spreekt
Spreekt uit:

- Dat bij moties van wantrouwen uiterste zorgvuldigheid betracht wordt.
- ~~Zich voortaan te onthouden van het indienen van voorbarige moties~~
- ~~Een medewerking te verlenen aan het op de agenda plaatsen van voorbarige moties~~

En gaan over tot de orde van de dag.

Stemmen : voor tegen
Motie is : 35 3
Aangenomen

PvdA

Peter Pels

Joost van de Donk

Roelof Sijpe

[Signature]
VVD

[Signature]
CDA

Motie nr.: 1309711
Aan de voorzitter van Provinciale Staten
Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op: 28 maart 2012
Betreffende: Onderzoek procesgang OostvaardersWold

Overwegende dat:

- Door de recente uitspraken van de Raad van State inzake het Provinciaal Inpassings Plan OostvaardersWold en de bestuursrechter te Zwolle inzake het beroep tegen de toegekende rijksbijdrage de voorgenomen ontwikkeling van het OostvaardersWold in een nieuw daglicht is komen te staan;

Spreekt uit dat:

- Het gewenst is dat Provinciale Staten een volledig beeld hebben over de procesgang OostvaardersWold sinds het vaststelling van het Omgevingsplan Flevoland op 2 november 2006.

Besluiten:

- Een onderzoek voor te (laten) bereiden dat de volledige procesgang met betrekking tot OostvaardersWold vanaf 2 november 2006 chronologisch in beeld brengt;
- Daarbij in elk geval antwoord te willen krijgen op de volgende vragen:
  - Welke afspraken zijn er voorafgaand aan- en gedurende het proces gemaakt tussen rijk, provincie en alle overige betrokken gemaakt
  - welke besluiten zijn er gedurende het proces door gedeputeerde staten en door provinciale staten genomen, inclusief de wettelijke basis voor deze besluiten;
  - op welke wijze en met welke informatie zijn provinciale staten gedurende het gehele proces door gedeputeerde staten geïnformeerd;
  - hadden de staten bij de afzonderlijke besluitvormingsmomenten alle relevante en/of beschikbare informatie tot hun beschikking;
  - hebben de staten op basis van de aangeboden informatie zich op elk moment van de besluitvorming een goed oordeel kunnen vormen over de diverse risico's gedurende het proces;
  - hebben provinciale staten op basis van de aangeboden informatie hun kaderstellende rol bij elk van de afzonderlijke besluitvormingsmomenten naar behoren kunnen invullen;
  - alle overige vragen die door de werkgroep in de onderzoeksopdracht worden geformuleerd;
- Een werkgroep uit de staten in te stellen waarin elke fractie met hoogstens één deelnemer is vertegenwoordigd, en deze werkgroep als opdracht te geven om op zo kort mogelijke termijn een uitgewerkt onderzoeksvoorstel aan Provinciale Staten voor te leggen;
- De werkgroep voor de uitwerking de volgende randvoorwaarden en aandachtspunten mee te geven:
  - Een nadere uitwerking van de onderzoeksvraag en hiervoor elke fractie in de gelegenheid te stellen aandachtspunten/vragen in te dienen;
  - Een voorstel voor de organisatie (keuze onderzoeksbureau, planning etc.);
  - Een voorstel voor dekking van de kosten van het onderzoek, waarbij in eerste instantie gedacht moet worden aan het onderzoeksbudget van PS;
  - Een voorstel voor de begeleiding van het onderzoek vanuit de staten;
  - In overleg met het presidium een voorstel te doen voor ambtelijke ondersteuning door de griffie.

Verzoeken het presidium:

- Vanuit de griffie een secretaris en samenroeper van de werkgroep aan te wijzen;
- Na afronding van het voorbereidende werk van de werkgroep en statenvoorstel te agenderen voor besluitvorming door Provinciale Staten.

En verzoeken het college

- Naar beste kunnen en in alle openheid medewerking te verlenen aan het onderzoek

En gaat over tot de orde van de dag,

Ingediend door:

Naam en handtekening

Roelof Siepel,

ChristenUnie

Marianne Luyer,

CDA

Sjaak Simonse,

SGP

Erik Boshuizen,

50+

Michiel Rijsberman,

D66

Arie Stuivenberg,

SP

Joram van Klaveren,

PVV

Annelies Boode,

PvdA

Jan de Reus,

VVD

Simon Miske GroenLinks

Melissa Bax

Prots

M. Bax

Verzoek tot behandeling van de motie ondersteund door:

Naam en handtekening

Roelof Siepel

Stemverhouding	Voor	Tegen
	38	0
De motie is:	Aangenomen	

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van .....
griffier, voorzitter,